

1. Dünyanın inkişaf etmiş ölkələrinin iqtisadi yüksəlişində rol oynayan aparıcı sahə hansı olub?

- √ sənaye
- ticarət
- tikinti
- ictimai iaşə
- kənd təsərrüfatı

2. Aşağıdakı göstəricilərdən hansı ölkə iqtisadiyyatında sənayenin rolunu ifadə edir?

- √ ölkənin ixracında sənaye məhsulunun payı
- ÜDM-in artım templəri
- ölkədə ÜDM-in artım dinamikası
- sənaye sahələrinin sayı
- sənaye müəssisələrinin sayı

3. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi inkişafı xarakterizə edən göstərici hesab olunur?

- məhsulun materialtutumluluğu
- məhsulun qiyməti
- məhsulun maya dəyəri
- işçilərin sayı
- √ heç biri

4. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi inkişafı xarakterizə edən göstərici hesab olunur?

- √ bunların hamısı
- əhalinin illik gəlirləri
- xalis mənfəətin miqdarı
- əlavə dəyərin miqdarı
- ümumi daxili məhsulun miqdarı

5. Aşağıdakılardan hansı qeyri-dövlət mülkiyyəti hesab olunmur?

- tam yerli investisiyalı xüsusi (özəl) müəssisələr
- kooperativlər
- birgə investisiyalı xüsusi müəssisələr
- tam xarici investisiyalı xüsusi müəssisələr
- √ bələdiyyə müəssisələri

6. Aşağıdakılardan hansı NİCE təsnifatı üzrə emal sənayesinin iqtisadi fəaliyyət növü deyil?

- qida sənayesi
- maşın və avadanlıqların istehsalı
- kimya sənayesi
- metallurjiya sənayesi
- √ yüngül sənaye

7. Aşağıdakılardan hansı NİCE təsnifatı üzrə emal sənayesinin iqtisadi fəaliyyət növüdür?

- yüngül sənaye
- sənayenin "A" və "B" bölmələri
- √ metallurjiya sənayesi
- ağır sənaye
- yeyinti sənayesi

8. Aşağıdakılardan hansı emal sənayesinin kompleks sahəsi hesab olunur?

- √ yeyinti sənayesi
- kağız və karton istehsalı
- tütün məmulatlarının istehsalı
- içki istehsalı
- qida məhsullarının istehsalı

9. Aşağıdakılardan hansı emal sənayesinin kompleks sahəsi hesab olunur?

- √ yüngül sənaye
- trikotaj
- dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı
- geyim istehsalı
- toxuculuq sənayesi

10. Mədənçixarma (hasilat) sənayesində aşağıdakı proseslərdən hansı tətbiq olunur?

- termiki emal
- heç biri
- √ filizin zənginləşdirilməsi
- mexaniki emal
- kimyəvi emal

11. Emal sənayesinin aşağıdakı sahələrindən hansında məhsul istehsalı əsasən mexaniki texnologiyalara əsaslanır?

- maşınqayırma
- trikotaj sənayesi
- tikiş sənayesi
- ağac emalı
- √ gön-dəri sənayesi

12. Emal sənayesinin aşağıdakı sahələrindən hansında məhsul istehsalı əsasən mexaniki texnologiyalara əsaslanır?

- trikotaj sənayesi
- tikiş sənayesi
- √ bunların hamısı
- maşınqayırma
- ağac emalı

13. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı emal sənayesinə aid deyil?

- √ əmək predmetlərini təbiətdən olduğu kimi – xassələrini dəyişmədən - əldə edir
- xammal və materiallar yeni istehlak dəyərlərinə çevrilir
- xammal və materiallar emal prosesindən keçir
- əmək predmetlərinin istehlak xassələrində dəyişikliklər baş verir
- əmək predmetləri müəyyən fiziki, mexaniki, kimyəvi və başqa üsullarla emal olunur

14. Aşağıdakılardan hansı kənd təsərrüfatı xammalını emal edən sənaye sahəsi deyil?

- √ sintetik-parça sənayesi
- unüyütmə sənayesi
- ət-süd sənayesi
- ipək-parça sənayesi
- pambıq-parça sənayesi

15. Aşağıdakılardan hansı mədənçixarma (hasilat) sənayesinə aid deyil?

- qara metal filizlərin hasilatı
- tikinti materialları hasilatı
- neft və qazçıxarma
- √ qara və əlvan metallurgiya

- əlvan metal filizlərin hasilatı

16. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı mədənçıxarma sənayesinə aid deyil?

- mineral xammalı ilkin emal üçün hazırlamaq
- ✓ təbiətdən götürdüyü xammalın fiziki-kimyəvi xassələrini dəyişmək
- əmək predmetlərini təbiətdən əldə etmək
- mineral ehtiyatları hasil etmək
- təbii ehtiyatı olduğu şəkildə, yəni onda heç bir fiziki, mexaniki, kimyəvi dəyişiklik etmədən əldə etmək

17. Yüngül sənayenin hansı məhsulu istehsal-texniki təyinat alır?

- ✓ texniki məqsədlər üçün istehsal edilən parça
- bütün növ parçalar
- yataq dəstləri
- corab məmulatları
- geyim məhsulları

18. Maşınqayırma sənayesinin aşağıdakı məhsullarından hansı istehlak xarakterli iqtisadi təyinat alır?

- ✓ tədris-laboratoriya avadanlığı
- qatar vaqonları
- kənd təsərrüfatı texnikası
- avadanlıqlar
- yük avtomobilləri

19. Aşağıdakılardan hansı əsasən istehlak şeyləri istehsal edən sənaye sahələrinə aid deyil?

- ayaqqabı sənayesi
- içki sənayesi
- ✓ gəmiqayırma
- qida sənayesi
- geyim sənayesi

20. Aşağıdakılardan hansı əsasən istehsal vasitələri istehsal edən sənaye sahələrinə aid deyil?

- ✓ toxuculuq sənayesi
- gəmiqayırma
- dəzgahqayırma
- maşınqayırma sənayesi
- metallurgiya sənayesi

21. Aşağıdakılardan hansı sənaye üzrə iqtisadi fəaliyyət növlərinin NACE təsnifatı üzrə bölmələrin sırasına aiddir?

- ✓ mədənçıxarma sənayesi
- istehlak vasitələri istehsal edən sənaye
- istehsal vasitələri istehsal edən sənaye
- sənayenin "B" bölməsi
- sənayenin "A" bölməsi

22. Bunlardan hansı mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil?

- əməyin iqtisadiyyatı
- menecment
- ✓ sənayenin iqtisadiyyatı
- maliyyə
- marketinq

23. Bunlardan hansı sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil?

- nəqliyyatın iqtisadiyyatı
- sənayenin iqtisadiyyatı
- ✓ əməyin iqtisadiyyatı
- aqrar-sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı
- tikintinin iqtisadiyyatı

24. Sənaye haqqında hansı fikir doğrudur?

- ✓ maddi istehsalın bir sahəsidir
- maşınqayırmanın tərkib hissəsidir
- səhmdar cəmiyyətlərinin məcmusudur
- kommertiya təşkilatıdır
- kənd təsərrüfatının bir sahəsidir

25. Aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı emal sənayesinə aiddir?

- Tikinti materiallarının istehsalı
- Zərgərlik, musiqi, idman və tibb avadanlıqlarının istehsalı
- Neft məhsullarının istehsalı
- ✓ Bunların hamısı
- Poliqrafiya fəaliyyəti

26. Aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı emal sənayesinə aid deyil?

- Geyim istehsalı
- ✓ Tikinti (mişar) daşı istehsalı
- Qida məhsullarının istehsalı
- Toxuculuq sənayesi
- İçki istehsalı

27. Aşağıdakılardan hansı sənaye üzrə iqtisadi fəaliyyət növlərinin NACE təsnifatı üzrə bölmələrin sırasında deyil?

- Su təchizatı; çirkli suların və tullantıların təmizlənməsi
- ✓ Su təchizatı, içməli və texniki suyun çəkilməsi
- Mədənçixarma sənayesi
- Emal sənayesi
- Elektrik enerjisi, qaz, buxar və kondisiyalaşdırılmış hava ilə təchizat

28. Aşağıdakılardan hansı emal sənayesinin işlərinə aid deyil?

- məhsul istehsalı ya kimya texnologiyasına ya da mexaniki texnologiyaya əsaslanır
- ✓ xam materialları təbiətdən əldə edir, yerin təkindən hasil edir və ilkin emal üçün hazırlayır
- xammal və materiallar müəyyən fiziki, mexzniki, kimyəvi və başqa üsullarla emal olunur
- xammal və materialların istehlak dəyərində xassə dəyişiklikləri baş verir
- xammal və materiallar emal prosesindən keçir və yeni istehlak dəyərlərinə çevrilir

29. Mədənçixarma sənayesinə aid aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı ölkəmizdə yoxdur?

- əlvan metal filizlərinin hasilatı
- qara metal filizlərinin hasilatı
- tikinti materialları hasilatı
- ✓ kömür, torf və başqa yanar maddələr hasilatı
- neft və qaz hasilatı

30. Aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı mədənçixarmaya aid deyil?

- filiz və qeyri-filiz kimi mi-neral xammalı hasil edən sənaye sahələri
- yerin təkindən çıxarılan tikinti materialları (daş, qum, çınqıl, gips və başqa) istehsalı
- ✓ Rezin və plastmas məmulatların istehsalı
- neft və qazçixarma

- kimyəvi xammal ha-si-latı (kükürd, müxtəlif duzlar, kükürd kolçedanı, appatit və s.)

31. Əmək predmetinə təsiretmə xarakterinə görə sənaye sahələri necə təsnifləşdirilir?

- √ mədənçıxarma sənayesi və emal sənayesi
- sənayenin "A" və "B" bölmələri
- fondtutumlu, əməktutumlu, kapitaltutumlu, enerjitutumlu, materialtutumlu sənaye sahələri
- ağır sənaye, yüngül sənaye və yeyinti sənayesi
- istehsal vasitələri istehsal edən sənaye sahələri və istehlak şeyləri istehsal edən sənaye sahələri

32. Aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı əsasən istehsal vasitələri istehsal edən sənayeyə aiddir?

- √ metallurjiya sənayesi
- ayaqqabı sənayesi
- tikiş sənayesi
- yeyinti sənayesi
- toxuculuq sənayesi

33. Məhsulun aldığı iqtisadi təyinatına görə sənaye sahələri necə təsnifləşdirilir?

- fondtutumlu, əməktutumlu, kapitaltutumlu, enerjitutumlu, materialtutumlu sənaye sahələri
- sənayenin "A" və "B" bölmələri
- √ istehsal vasitələri istehsal edən sənaye sahələri və istehlak şeyləri istehsal edən sənaye sahələri
- ağır sənaye, yüngül sənaye və yeyinti sənayesi
- mədənçıxarma sənayesi və emal sənayesi

34. Aşağıdakılardan hansı sənaye sahəsini müəyyən edən şərtlər sırasına daxildir?

- √ eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal edən
- sistemdən müəyyən əlamətlərinə görə xüsusiləşdirilmiş
- oxşar əmək kooperasiyasına və eyniadlı texnoloji avadanlıqlara malik olan müəssisələr
- mexaniki maşınlar sistemi və fərqli texnoloji istehsal üsulları tətbiq edən
- məhsulun iqtisadi təyinatından asılı olamayaraq oxşar ümumi və istehsal strukturuna malik olan

35. Aşağıdakılardan hansı sənaye sahəsini müəyyən edən şərtlər sırasına daxil deyil?

- həmcins xammal və material istehlak edən
- istehsalın ictimai təşkilinin özünəməxsus formaları olan
- oxşar maşınlar sistemi və texnoloji istehsal üsulları tətbiq edən
- xüsusi (bənzərsiz) peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrları olan
- √ məhsulun iqtisadi təyinatından asılı olamayaraq oxşar ümumi və istehsal strukturuna malik

36. Sənaye sahəsi nədir?

- spesifik cəhətləri və milli dəyərləri ilə iqtisadiyyatın xüsusiləşdirilmiş bir hissəsidir
- √ eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal (hasil) edən müəssisələrin məcmusudur
- oxşar şərtlərə və tələblərə cavab verən müəssisələrin məcmusudur
- müəyyən altsahələrdən və müəssisələr toplusundan ibarət iqtisadi sistemdir
- hər-hansı bir sistemin müəyyən əlamətlər üzrə ayrılmış (xüsusiləşdirilmiş) bir hissəsidir

37. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın sahəsi yox, altsahə hesab olunur?

- √ əkinçilik
- sənaye
- sosial və digər xidmətlər
- informasiya və rabitə
- nəqliyyat və anbar təsərrüfatı

38. Sənaye nədir?

- ✓ təbiətdən alınan xammal və müxtəlif növ materialları müxtəlif üsullarla emal edərək cəmiyyətin istehlak tələblərinə uyğun hala gətirən istehsal sahələrinin və müəssisələrin məcmusudur
- müəyyən bir ölkə çərçivəsində tarixən formalaşmış, özünəməxsus təbii-coğrafi, maddi-texniki və sosial-iqtisadi məzmunu malik sosial-iqtisadi sistemdir
- müəyyən altsahələrdən və müəssisələr toplusundan ibarət iqtisadi sistemdir
- spesifik cəhətləri və milli dəyərləri ilə iqtisadiyyatın xüsusişdirilmiş bir hissəsidir
- hər-hansı bir sistemin müəyyən əlamətlər üzrə ayrılmış (xüsusişdirilmiş) bir hissəsidir

39. Aşağıdakılardan hansı iqtisadiyyatın sahəsi yox, altsahə hesab olunur?

- Tikinti
- Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri
- ✓ Maşınqayırma sənayesi
- Kənd təsərrüfatı
- Turizm və ictimai işə

40. İqtisadiyyat sahəsi nədir?

- ✓ eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal edən müəssisələrin məcmusudur
- spesifik cəhətləri və milli dəyərləri ilə iqtisadiyyatın xüsusişdirilmiş bir hissəsidir
- hər-hansı bir sistemin müəyyən əlamətlər üzrə ayrılmış (xüsusişdirilmiş) bir hissəsidir
- təbiətdən alınan xammal və müxtəlif növ materialları müxtəlif üsullarla emal edərək cəmiyyətin istehlak tələblərinə uyğun hala gətirən istehsal sahələrinin və müəssisələrin məcmusudur
- müəyyən altsahələrdən və müəssisələr toplusundan ibarət iqtisadi sistemdir

41. Milli iqtisadiyyat nədir?

- ✓ dünya iqtisadiyyatı ilə qarşılıqlı əlaqə və asılıqda olmaqla, müəyyən bir ölkə çərçivəsində tarixən formalaşmış, özünəməxsus təbii-coğrafi, maddi-texniki və sosial-iqtisadi məzmunu və münabətlər sisteminə, müvafiq təsərrüfatçılıq mexanizminə malik sosial-iqtisadi sistemdir
- təbiətdən alınan xammal və müxtəlif növ materialları müxtəlif üsullarla emal edərək cəmiyyətin istehlak tələblərinə uyğun hala gətirən istehsal sahələrinin və müəssisələrin məcmusudur
- eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal edən müəssisələrin məcmusudur
- çox sayda sahələrdən və bunlara daxil olan altsahələrdən ibarət kompleks iqtisadi sistemdir
- onun dayanıqlığını, bütövlüyünü və dinamizmini təmin edən bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəli olan bölmələrin (sahələrin) və qaydaya salınmış (sistemləşdirilmiş) əlaqələrin məcmusudur

42. Bunu dördüncü sənaye inqilabının ilkin əlaməti hesab edirlər:

- ✓ bunların hamısını
- “3D printing” və məhsulları
- müxtəlif sahələrdə robotlaşmanın artması və insan həyatında sürətlə yayılması
- “süni intellekt”in yaradılması
- kvant texnologiyaları

43. Dördüncü sənaye inqilabının əsas hərəkətverici qüvvəsinin nə olması gözlənilir?

- ✓ kiber-fiziki sistemlər
- innovasiyalar
- alternativ enerji mənbələri
- nanotexnologiyalar
- informasiya-kommunikasiya texnologiyaları

44. Üçüncü sənaye çevrilişi (inqilabı) nə vaxt başlayıb?

- II Dünya müharibəsindən sonra
- XX əsrin sonlarında
- ✓ XX əsrin 70-ci illərində
- XX əsrin 50-ci illərində
- XX əsrin 90-cı illərində

45. III sənaye çevrilişinin yaratdığı yeni sənaye sahəsi hesab olunur
- √ biotexnologiyalar
 - dərman istehsalı sənayesi
 - özünüidarədən nəqliyyat vasitələrinin (smartsistemlərin) istehsalı
 - kvant texnologiyaları
 - nanotexnologiyaların tətbiqi
46. III sənaye çevrilişinin yaratdığı yeni sənaye sahəsi hesab olunur:
- √ Bunların hamısı
 - Kosmik sənaye
 - Hesablama texnikası
 - Robotqayırma
 - Mikroelektronika
47. Aşağıdakılardan hansı III sənaye çevrilişinin sas hərəkətverici qüvvələri sırasında deyil?
- internetin yaranması
 - fərdi portativ kommunikasiya qurğularının (mobil telefonlar və s.) kütləvi tətbiqi
 - √ nanotexnologiyaların tətbiqi
 - universal hesablama texnikası və fərdi kompüterlər
 - informasiya-kommunikasiya texnologiyaları
48. Üçüncü sənaye çevrilişinin (inqilabının) əsasını təşkil edən budur:
- kütləvi istehsaldan seriyalı istehsallara qayıdış
 - elektricləşdirmə
 - √ analoqlu texnologiyalardan rəqəmsal texnologiyalara keçid
 - əl əməyindən maşınlı sənayeyə keçid
 - mexanikləşdirilmiş sistemlərdən avtomatlaşdırılmış sistemlərə keçid
49. Üçüncü sənaye çevrilişi (inqilabı) hansı adla tanınır?
- “elektricləşmə inqilabı”
 - “kimyəvi inqilab”
 - √ “rəqəmsal inqilab”
 - “kiber-fiziki sistemlər” inqilabı
 - “irimaşınlı sənaye inqilabı”
50. Bunlardan hansı II sənaye çevrilişi dövründə cəmiyyətin rifah səviyyəsinin yüksəlməsində rol oynamış amil deyil?
- √ əl əməyinin maşınlarla əvəz olunması
 - su kəmərləri və istilik sistemləri
 - məişət texnikası
 - avtomobil və aviasiya
 - elektrik enerjisi
51. Bunlardan hansı II sənaye çevrilişinin və sənayenin sürətli inkişafının əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aiddir?
- √ beynəlxalq ticarətin genişlənməsi, rəqabətin qloballaşması və ölkələrarası ticarət birliklərinin yaranması
 - Məşğulluğun təmin edilməsində üstünlüyün kənd təsərrüfatından sənayeyə keçməsi
 - Kapitalın təmərküzləşməsi və mərkəzləşməsi proseslərinin güclənməsi
 - Qadın və uşaq əməyinin kütləvi tətbiqi
 - Fabrik sahiblərinin daha nüfuzlu sahibkar təbəqəsinə çevrilməsi və sənaye burjazyasının yaranması
52. Aşağıdakılardan hansı II sənaye çevrilişinin xarakteristikası deyil?
- √ İrimaşınlı sənayeyə keçid

- atom enerjisinin meydana çıxması və tətbiqi
- Kimyəvi materialların, kimyəvi liflərin və plastmassın istehsala tətbiqi
- İstehsalın avtomatlaşdırılması
- Axınlı istehsalın yaranması və axın xəttlərinin tətbiqi

53. Bunlardan hansı II sənaye çevrilişi dövründə yaranan və sürətlə inkişaf edən yeni sənaye sahəsi deyil?

- ✓ toxuculuq sənayesi
- məişət texnikasının istehsalı
- aviasiya sənayesinin yaranması
- rabitə və əyləncə vasitələrinin (telefon, radio, kinematograf və s.) ixtirası və geniş tətbiqi
- avtomobilqayırma sənayesi

54. Aşağıdakılardan hansı II sənaye çevrilişinin hərəkətverici qüvvələri sırasında deyil?

- poladın bessemerləmə üsulunun kəşfi və tətbiqi
- ✓ daş kömürün yandırılmasından alınan istilik enerjisinin mexaniki enerjiyə çevrilməsi
- kimyəvi materialların, plasmassın və kimyəvi liflərin tətbiqi
- daxili yanma mühərrikinin ixtirası və tətbiqi
- elektrik enerjisinin böyük məsafələrə ötürülməsi

55. Hesab olunur ki, II sənaye çevrilişi bu hadisədən başlayıb:

- ✓ Pyer Marten tərəfindən poladın bessemerləmə (ərinmiş çuqundan polad alınması) üsulunun kəşfi (1860) və Marten sobasının tətbiqi ilə
- D.A. Laçinov tərəfindən elektrik enerjisinin böyük məsafələrə ötürülməsi şərtlərinin ortaya çıxarılması (1880)
- İstehsal proseslərinin və insanların məişət həyatının genişmiqyaslı elektrikləşdirilməsinə başlanılması
- Daxili yanma mühərrikinin kəşfi
- Maykl Faradey tərəfindən elektrik mühərrikinin ixtira edilməsi

56. İkinci sənaye çevrilişi hansı dövrü əhatə edir?

- ✓ XIX əsrin 70-ci illərindən XX əsrin 70-ci illərinədək olan dövrü
- XVIII əsrin 70-ci illərindən XX əsrin 70-ci illərinədək olan dövrü
- XIX əsrin 70-ci illərindən XX əsrin 30-cu illərinədək olan dövrü
- XIX əsrin əsrin sonu və XX əsrin əvvəllərini
- XVIII əsrin 70-ci illərindən XIX əsrin 70-ci illərinədək olan dövrü

57. Amerikada sənayeləşmə prosesi hansı sahədən başlayıb?

- ✓ pambıq-parşa sənayesindən
- metallurgiya sənayesindən
- dəmiryol nəqliyyatından
- neft sənayesindən
- kömür hasilatı sənayesindən

58. Sənaye çevrilişinə başlayan və onu uğurla başa çatdıran ilk ölkə hansıdır?

- ✓ İngiltərə
- Fransa
- Almaniya
- ABŞ
- Böyük Britaniya krallığı

59. Aşağıdakılardan hansını Birinci sənaye çevrilişinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aid etmək olar?

- ✓ Urbanizasiya proseslərinin güclənməsi, habelə qadın və uşaq əməyinin kütləvi tətbiqi
- inhisar birliklərinin və antiinhisar qanunvericiliyinin meydana çıxması
- həmkarlar ittifaqları hərəkətlərinin formalaşması
- beynəlxalq ticarətin genişlənməsi, rəqabətin qloballaşması və ölkələrarası ticarət birliklərinin yaranması

- korporasiyaların və səhm bazarlarının yaranması

60. Birinci sənaye çevrilişinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına hansını aid etmək olmaz?

- √ korporasiyaların və səhm bazarlarının yaranması
- Məşğulluğun təmin edilməsində üstünlüyün kənd təsərrüfatından sənayeyə keçməsi
- Fabrik sahiblərinin daha nüfuzlu sahibkar təbəqəsinə çevrilməsi və sənaye burjuziyasının yaranması
- Kapitalın təmərküzləşməsi və mərkəzləşməsi proseslərinin güclənməsi
- İriməşinli sənayenin yaranması və kapitalizm cəmiyyətinin maddi-texniki bazasının formalaşması

61. Birinci sənaye çevrilişinin (inqilabının) əsas mənbəyi nə hesab olunur?

- √ C. Uatt tərəfindən buxar maşınının ixtirası
- Hargrivsin pambıqəyirmə maşınının ixtirası
- Kartraytın mexanikləşdirilmiş toxuculuq dəzgahının ixtirası
- M. Faradey tərəfindən elektrik mühərrikinin ixtirası
- ilk toxuculuq dəzgahının ixtirası

62. Aşağıdakı ixtirələrdən hansını Birinci sənaye çevrilişinin zəmini hesab etmək olar?

- √ bunların hamısını
- Hargrivsin pambıqəyirmə maşınının ixtirası (1765)
- Kartraytın mexanikləşdirilmiş toxuculuq dəzgahının ixtirası (1776)
- C. Uatt tərəfindən buxar maşınının ixtirası (1784)
- ilk toxuculuq dəzgahının ixtirası (1733)

63. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı Birinci sənaye çevrilişini xarakterizə etmir?

- √ istehsal proseslərinin elektrikləşdirilməsinə başlanılıb
- manufakturadan fabrikeyə keçid baş verib
- əl gücünə əsaslanan sadə mexaniki əmək vasitələrindən iri maşınlarla keçid baş verib
- sənayenin bir çox sahələrində istehsal şərtlərinin dəyişilməsinə gətirib çıxarmış texniki ixtiralar seriyası baş verib
- əl əməyindən maşınlı əməyə keçid baş verib

64. Birinci sənaye çevrilişi hansı dövrü əhatə edir?

- √ 1760 – 1830-cu illər dövrünü
- 1760 – 1960-cı illər dövrünü
- Orta əsrlər dövrünü
- 1784 – 1900-cu illər dövrünü
- 1750 – 1800-cü illər dövrünü

65. “Sənaye inqilabı” termini nəyi ifadə edirdi?

- √ məhsuldar qüvvələrin inkişafındakı keyfiyyət sıçrayışını
- məhsuldar qüvvələrin tədrici inkişafını
- məhsuldar qüvvələrin gücünün artmasını
- məhsuldar qüvvələrin artımını
- məhsuldar qüvvələrin inkişafındakı dəyişikliyi

66. “Sənaye inqilabı” terminini elmi dövriyyəyə gətirən kim olub?

- √ ingilis alimi A. Toynbi
- ingilis alimi C. Uatt
- ingilis alimi M. Faradey
- alman alimi V. Maybax
- amerikalı alim C. Stiqler

67. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı iri maşınli sənaye mərhələsinə uyğun deyil?

- dar ixtisaslaşma hesabına əməyin mürəkkəb kooperasiyası mövcuddur
- istehsal vasitələri əsasən enerji ilə hərəkətə gətirilən iri maşınlardan təşkil olunur
- √ Qərbi Avropa ölkələrində XVI əsrin ortalarında start götürüb və XVIII əsrin 60-cı illərində davam edib
- burada istehsal xammal və materialların maşın üsulu ilə emalına əsaslanır
- onun yaranması XVIII əsrin II yarısında başlayan sənaye çevrilişinin nəticəsi hesab olunur

68. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı sənayenin inkişafının manufaktura mərhələsinə uyğun deyil?

- √ emalatxana sahibi eyni vaxtda eyni işləri yerinə yetirən çox sayda muzzdlu işçi çalışdırıb
- əmək bölgüsü olub
- kapitalist sənayesinin inkişafının ikinci mərhələsi hesab olunur
- Qərbi Avropa ölkələrində XVI əsrin ortalarında start götürüb və XVIII əsrin 60-cı illərində davam edib
- əsasən sadə sənətkarlıq əl texnikasına əsaslanıb

69. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı sadə kapitalist kooperasiyası mərhələsinə uyğun deyil?

- √ əsasən sadə sənətkarlıq əl texnikasına və əmək bölgüsünə əsaslanıb
- əmək bölgüsü olmayıb
- emalatxana sahibi eyni vaxtda eyni işləri yerinə yetirən çox sayda muzzdlu işçi çalışdırıb
- kapitalist sənayesinin inkişafının ilkin mərhələsi olub
- bütün istehsal prosesləri əsasən sadə əl əməyinə söykənib

70. Kapitalist sənayesinin ünkişafı mərhələləri hansılardır?

- √ sadə kapitalist kooperasiyası – manufaktura – iri maşınlı sənaye (fabrik)
- sənətkarlıq emalatxanası – manufaktura – fabrik
- kapitalist sənətkarlıq emalatxanası – manufaktura – fabrik - zavod
- sadə kapitalist kooperasiyası – manufaktura – iri maşınlı sənaye – robot sənayesi
- sənətkarlıq emalatxanası – sənətkarlıq müəssisəsi – manufaktura - fabrik

71. Əmtəə təsərrüfatı nə vaxt meydana çıxdı?

- √ sənətkarlığın kənd təsərrüfatından ayrılması ilə
- əkinçiliyin heyvandarlıqdan ayrılması ilə
- şəhərlərin meydana çıxması ilə
- kapitalist sənayesinin meydana çıxması ilə
- kənd təsərrüfatı istehsalının yaranması ilə

72. Sənayenin ilkin rüşeymi hesab olunur:

- √ sənətkarlıq
- heyvandarlıq
- nemətlərin toplanması fəaliyyəti
- manufaktura
- əkinçilik

73. Sənayenin ilkin əsasları, çox primitiv formada olsa da, nə zaman meydana çıxmış hesab olunur?

- √ natural kəndli təsərrüfatı çərçivəsində
- istehsalın meydana çıxmasından əvvəlki dövrdə
- ilkin kapital yığılı dövründə
- sadə kapitalist kooperasiyası mərhələsində
- insanların sürü halında yaşadığı dövrdə

74. Sənayenin inkişafı sahəsində hazırda Azərbaycanın qarşısında duran əsas vəzifə hansı hesab olunur?

- dövlət tərəfindən daha çox sənaye müəssisələrinin yaradılmasına nail olmaq
- dövlət mülkiyyətində olan sənaye müəssisələrinin özəlləşdirilməsi
- √ rəqabət qabiliyyətli qeyri-neft sənayesi sahələrinin inkişafına nail olmaq
- kənd təsərrüfatı istehsalının inkişafına nail olmaq

- sovet dövründən qalmış sənaye müəssisələrinin fəaliyyətinin dirçəldilməsi

75. Hazırda Azərbaycanda qeyri-neft sənayesi sahələrinin inkişaf etdirilməsində hansı yanaşmaya üstünlük verilir?

- √ klaster yanaşması
- sənaye komplekslərinin yaradılması
- dövlət-biznes partnyorluğu
- dövlət müəssisələrinin üstünlüyü
- nəhəngləşmə

76. Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafına dair 2015-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı necə təsdiq olunub?

- √ Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə
- İqtisadiyyat Nazirliyinin qərarı ilə
- Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə
- Milli Məclisin qərarı ilə
- Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı ilə

77. Azərbaycan Respublikasında sənayenin inkişafına dair 2015-2020-ci illər üçün Dövlət Proqramı nə vaxt təsdiq edilib?

- 2015-ci ilin yanvarında
- 2015-ci ilin mayında
- √ 2014-cü ilin dekabrında
- 2014-cü ilin mayında
- 2013-cü ilin dekabrında

78. Azərbaycanda orta və iri sənaye müəssisələrinin özəlləşdirilməsi necə həyata keçirilib?

- Ortaqlıqlara çevrilərək payları satışı çıxarılıb
- Əmək kollektivlərinin mülkiyyətinə keçirilib
- Xarici investora satılıb
- Mülkiyyəti birbaşa hərraclarda satılıb
- √ Səhmdar cəmiyyətinə çevrilərək səhmləri satışı çıxarılıb

79. Azərbaycanda "Sənaye ili" elan olunan il hansı olub?

- 2010-cu il
- 2015-ci il
- √ 2014-cü il
- 1994-cü il
- 2005-ci il

80. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycanda neft-qaz sənayesinin dirçəldilməsində mühüm rol oynayıb?

- √ bunların hamısı
- Bakı-Tbilisi-Ərzurum (Cənubi Qafqaz) qaz ixrac boru kəmərinin çəkilişi
- Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas neft ixrac boru kəmərinin çəkilişi
- Bakı-Supsa neft ixrac boru kəmərinin çəkilişi
- "Əsrin müqaviləsi"nin ("Azəri-Çıraq-Günəşli" layihəsi üzrə hasilatın pay bölgüsü sazişinin) imzalanması və reallaşdırılması

81. Dövlət müstəqilliyi illərində Azərbaycan hökuməti sənayenin bərpa edilməsinə hansı sahədən başladı?

- √ neft sənayesindən
- neft maşınqayırması sənayesindən
- yeyinti sənayesindən
- özəlləşdirmədən
- kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı sənayesi sahələrindən

82. 1980-1985-ci illərdə Azərbaycan sənayesinin ümumi məhsulunda ən böyük paya malik sənaye sahəsi hansı olub?

- kimya və neft-kimya sənayesi
- yanacaq sənayesi
- yüngül sənaye
- ✓ yeyinti sənayesi
- maşınqayırma və metal emalı

83. 1970-cı ildə Azərbaycan sənayesinin ümumi məhsulunda ən böyük paya malik sənaye sahəsi hansı olub?

- yeyinti sənayesi
- yanacaq sənayesi
- ✓ yüngül sənaye
- kimya və neft-kimya sənayesi
- maşınqayırma və metal emalı

84. SSRİ dövründə Azərbaycanda neft hasilatının ən yüksək həddi nə qədər olub?

- ✓ 21,7 milyon ton
- 15,9 milyon ton
- 11,9 milyon ton
- 30,0 milyon ton
- 25,5 milyon ton

85. SSRİ dövründə Azərbaycanda neft hasilatının ən yüksək həddi hansı ildə qeydə alınıb?

- ✓ 1966-cı ildə
- 1949-cu ildə
- 1970-ci ildə
- 1975-ci ildə
- 1941-ci ildə

86. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycanda metallurjiya sənayesinin inkişafı ilə bağlı idi?

- ✓ Bunların hamısı
- Daşkəsən Dağ-Mədən Filizsəfləşdirma kombinatı (1954)
- Sumqayıt Alüminium zavodu (1955)
- Bakı poladtökmə zavodu (1969)
- Sumqayıt boru-prokat zavodu (1952)

87. Aşağıdakı hadisələrdən hansı sovet Azərbaycanında neft sənayesinin inkişafına yeni təkan vermiş oldu?

- ✓ Açıq dənizdə neft platformaları quurlmaqla Xəzər dənizinin şelfindən neft çıxarılmasına başlanılması (1949)
- “Azərneftyağ” neft emalı zavodunun yaradılması (1930-cu illər)
- Yeni-Bakı Neftayırma zavodunun (sonralar “Azərneftyanacaq” Neft emalı zavodu) yaradılması (1953)
- XX əsrin 50-ci illərində Azərbaycanda (əsasən Sumqayıtda) nəhəng neft-kimya sənayesi kompleksinin yaradılması
- Bakı şəhərində Dövlət Neft Maşınqayırma Elmi-Tədqiqat İnstitutunun yaradılması

88. 1940-cı ildə Azərbaycan sənayesinin ümumi məhsulunda ən böyük paya malik sənaye sahəsi hansı olub?

- ✓ yanacaq sənayesi
- yüngül sənaye
- yeyinti sənayesi
- metallurjiya sənayesi
- maşınqayırma və metal emalı

89. XX əsrin 20-30-cu illərində Azərbaycanda neft maşınqayırmasının inkişaf etdirilməsi nə ilə bağlı idi?

- ✓ Cavab variantlarının heç biri doğru deyil
- Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi-sosial quurculuq işlərinin neftə olan tələbatı artırması
- Neft maşınqayırma müəssisələrinin həm daxilədən, həm də xaricdən böyük sifarişlər alması

- Azərbaycanın xaricdən neft avadanlığı almaq asılılığından qurulmaq istəyi
- Azərbaycanın neft sənayesinə xarici investisiyaların cəlb edilməsi

90. SSRİ dövründə (xüsusilə XX əsrin 60-cı illərində) Azərbaycan sənayenin inkişafı baxımından necə tanınırdı?

- √ “Neft akademiyası” və neft maşınqayırma mərkəzi kimi
- “Neft akademiyası” və şərəbçilik sənayesi mərkəzi kimi
- “Neft akademiyası” və ağır sənaye mərkəzi kimi
- “Neft akademiyası” və yüngül sənaye mərkəzi kimi
- “Neft akademiyası” və kimya sənayesi mərkəzi kimi

91. SSRİ dövründə Azərbaycanda inkişafına daha çox diqqət verilən sənaye sahələri aşağıdakılar olub:

- √ neft sənayesi, neft maşınqayırması və neft-kimya sənayesi
- yüngül, yeyinti və ağır sənaye
- mebel sənayesi, neft sənayesi, neft emalı sənayesi, neft maşınqayırması
- neft sənayesi, neft maşınqayırması, kimya sənayesi, gəmiqayırma və hərbi sənaye
- dəzgahqayırma, məişət texnikası istehsalı, metallurqiya və avtomobilqayırma

92. Sovet dövründə Azərbaycanda sənayenin inkişafına xas olmayan əlamət hansıdır?

- √ azad bazar rəqabəti və beynəlxalq inteqrasiya şəraitində inkişaf edirdi
- bütün mülkiyyət dövrlərin əlində cəmləşmişdi və müəssisələri ancaq dövlət yaradırdı
- sənaye sərt mərkəzləşdirilmiş planlı idarəetmə əsasında inkişaf etdirilirdi
- Azərbaycan sənayesi SSRİ-nin vahid xalq təsərrüfatı kompleksinin tərkib hissəsi idi
- xüsusi mülkiyyət və sahibkarlıq fəaliyyəti qadağan idi

93. XIX əsrin sonu – XX əsrin əvvəllərində Bakı neft sənayesində hansı əcnəbi ölkənin kapitalı üstünlük təşkil edirdi?

- √ İngiltərə
- ABŞ
- Fransa
- Hollandiya
- Almaniya

94. Aşağıdakılardan hansı öz dövründə Bakıda neft sənayesinin inkişafına töhfə verən hadisə sayıla bilər?

- √ Bunların hamısını
- Balaxanı yatağı ilə Bakı neftayırma zavodunu birləşdirən 12 km uzunluğunda neft kəmərinin inşası (1878)
- Bakı ilə Tiflis arasında Zaqafqaziya dəmir yolunun çəkilişinin başa çatması (1883)
- Uzunluğu 885 km olan Bakı-Batumi neft kəmərinin istifadəyə verilməsi (1907)
- Bakıda neft məhsullarının daşınması üçün dünyada birinci neft tankerinin istifadəyə verilməsi (1877)

95. Azərbaycanda sənayeləşmənin başlanğıcı hesab olunan hadisə hansıdır?

- √ Bakıda neftin sənaye üsulu ilə hasilatına başlanılması
- Bakı neftinə xarici investorların cəlb edilməsini
- Təhkimçilik hüququnun ləğv edilməsini
- Azərbaycanda sovet hakimiyyətinin qurulmasını
- Bakı ətrafında neftin tapılmasını

96. Azərbaycanda ilkin sənaye münasibətlərinin formalaşması hansı sahə ilə bağlıdır?

- √ neft hasilatı ilə
- ipəkçiliklə
- toxuculuq sənayesi ilə
- gəmiçiliklə
- kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı ilə

97. Azərbaycanca ilkin sənaye münasibətlərinin formalaşması hansı dövrə təsadüf edir?

- ✓ XIX əsrin 2-ci yarısına
- XIX əsrin sonlarına
- XVIII əsrin sonlarına
- XX əsrin əvvəllərinə
- XIX əsrin əvvəllərinə

98. Mineral xammalın hansıları “C2” kateqoriyalı ehtiyata aid edilir?

- ✓ həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofizik məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- bunların heç biri
- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünməx-susluğu, çıxarılma şəraitinə təsirdə biləcəktə bii amillər itəxmin məlumatları əhəmiyyətli ehtiyatlar
- kəşfiyyat quyuları və mədənişləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılma şəraitinə təsirdə digər təbii amillərdə qiyə öyrənilmiş, yəni hasilat təminatı hazırlanmış faydalı qazıntılar kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofizik məlumatların ekstrapolyasiyasının köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə,
- ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilatın təsirsiz göstərəcəktə bii amillər itəxmin məlumatları əhəmiyyətli ehtiyatlar

99. Mineral xammalın hansıları “C1” kateqoriyalı ehtiyata aid edilir?

- ✓ kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofizik məlumatların ekstrapolyasiyasının köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə, ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilatın təsirsiz göstərəcəktə bii amillər itəxmin məlumatları əhəmiyyətli ehtiyatlar
- geoloji və sənaye ehtiyatları
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofizik məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- kəşfiyyat quyuları və mədənişləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılma şəraitinə təsirdə digər təbii amillərdə qiyə öyrənilmiş, yəni hasilat təminatı hazırlanmış faydalı qazıntılar
- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünməx-susluğu, çıxarılma şəraitinə təsirdə biləcəktə bii amillər itəxmin məlumatları əhəmiyyətli ehtiyatlar

100. Mineral xammalın hansıları “B” kateqoriyalı ehtiyata aid edilir?

- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofizik məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- kəşfiyyat quyuları və mədənişləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılma şəraitinə təsirdə digər təbii amillərdə qiyə öyrənilmiş, yəni hasilat təminatı hazırlanmış faydalı qazıntılar
- bunların heç biri
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofizik məlumatların ekstrapolyasiyasının köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə,
- ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilatın təsirsiz göstərəcəktə bii amillər itəxmin məlumatları əhəmiyyətli ehtiyatlar
- ✓ kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünməx-susluğu, çıxarılma şəraitinə təsirdə biləcəktə bii amillər itəxmin məlumatları əhəmiyyətli ehtiyatlar

101. Mineral xammalın hansıları “A” kateqoriyalı ehtiyata aid edilir?

- ✓ kəşfiyyat quyuları və mədənişləmələri əsasında ölçüsü (həcmi), quruluşu, keyfiyyəti, yatağın şəraiti, faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri, çıxarılma şəraitinə təsirdə digər təbii amillərdə qiyə öyrənilmiş, yəni hasilat təminatı hazırlanmış faydalı qazıntılar
- bunların hamısı
- həcmi, keyfiyyəti, çıxarılma şəraiti ümumi geoloji və ilkin geofizik məlumatlarla və habelə artıq istismara verilmiş analoji yataqların göstəriciləri vasitəsilə qiymətləndirilən ehtiyatlar
- kəşfiyyat işləmələri və habelə geoloji və geofizik məlumatların ekstrapolyasiyasının köməyi ilə faydalı qazıntının təqribi həcmi, habelə,
- ümumi şəkildə, yatağın şəraiti, quruluşu, keyfiyyət və texnoloji xüsusiyyətləri, hasilatın təsirsiz göstərəcəktə bii amillər itəxmin məlumatları əhəmiyyətli ehtiyatlar
- kəşfiyyat işlərinin məlumatları əsasında həcmi, yatağın əsas xüsusiyyətləri, quruluşu, faydalı qazıntının keyfiyyəti və texnoloji özünməx-susluğu, çıxarılma şəraitinə təsirdə biləcəktə bii amillər itəxmin məlumatları əhəmiyyətli ehtiyatlar

102. Sənaye ehtiyatları A, B, C1, C2 kimi kateqoriyalara hansı əlamətlərə görə bölünür?

- yataqda olan ehtiyatın həcminə görə
- bunların hamısı

- istismarşəraitinə görə
- faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətlərinə görə
- ✓ kəşfolunma və hazırlıq səviyyələrinə (dərəcələrinə) görə

103. Sənaye ehtiyatları nədir?

- emal mərhələsinə göndərilən faydalı qazıntılar
- ilkin saflaşdırmadan keçmiş filiz ehtiyatları
- hasil edilmiş faydalı qazıntılar
- yerində olan faydalı qazıntılar
- ✓ artıq istismar olunan (hasil edilən) və istismara hazırlanmaqda olan ehtiyatlar

104. Faydalı qazıntıların geoloji ehtiyatları necə qruplaşdırılır?

- geoloji, sənaye və kənd təsərrüfatı ehtiyatları
- sənaye və kənd təsərrüfatı ehtiyatları
- fiziki və kimyəvi ehtiyatlar
- geoloji və sənaye ehtiyatları
- ✓ balans və balansdankənar ehtiyatlar

105. Geoloji ehtiyat nədir?

- ✓ yerində olan faydalı qazıntılar
- ilkin saflaşdırmadan keçmiş filiz ehtiyatları
- hasil edilmiş faydalı qazıntılar
- artıq hasil edilməkdə olan faydalı qazıntılar
- emal mərhələsinə göndərilən faydalı qazıntılar

106. Təbii sərvətlərdən ehtiyatlar hansı qruplara bölünür?

- ✓ geoloji və sənaye ehtiyatları
- fiziki və kimyəvi ehtiyatlar
- geoloji, sənaye və kənd təsərrüfatı ehtiyatları
- balans və balansdankənar ehtiyatlar
- sənaye və kənd təsərrüfatı ehtiyatları

107. Aşağıdakılardan hansı faydalı qazıntı yataqlarını fərqləndirən əlamətdir?

- istismarşəraiti
- bunların heç biri
- ✓ bunların hər üçü
- yataqda olan ehtiyatın həcmi
- faydalı qazıntının fiziki-kimyəvi xüsusiyyətləri

108. Aşağıdakı tədbirlərdən hansı sənayenin xammal bazasının genişləndirilməsi üçün deyil?

- ✓ hasil edilən resursların xammal kimi ixrac edilərək valyuta əldə edilməsi
- sənaye üçün xammal bazasının genişləndirilməsi üçün tədbirlərin intensivləşdirilməsi
- təkrar xammalın toplanması, tədarükü və emalının səmərəlilişkilili
- xammalın istehsal hazırlanması və emalın mərhələlərinin döndürülməsi üçün tədbirlərin intensivləşdirilməsi
- süni və sintetik materialların istehsal edilməsi üçün tədbirlərin intensivləşdirilməsi

109. Tarixən Azərbaycanda ən uzun müddət ərzində hasil edilən təbii ehtiyat hansıdır?

- ✓ neft
- qızıl
- mis
- mineral sular
- təbii qaz

110. Hazırda Azərbaycanca neft əsasən haradan çıxarılır?
- Siyəzən yataqlarından
 - Qobustan zonasından
 - √ Xəzər dənizinin şelf zonasından
 - Abşeron yarımadasından
 - Salyan-Aşağı Kür zonasından
111. Azərbaycan ərazisinin nə qədər hissəsində neft-qaz ehtiyatları mövcuddur?
- $\frac{3}{4}$ hissəsində
 - $\frac{4}{5}$ hissəsində
 - √ $\frac{2}{3}$ hissəsində
 - yarısında ($\frac{1}{2}$ hissəsində)
 - hamısında
112. Aşağıdakılardan hansıları neftli-qazlı rayonlar hesab olunur?
- Gəncə və Yevlax-Ağcabədi
 - Aşağı Kür və Kür-Qabırçı çayları
 - √ bunların hamısı
 - Abşeron və Şamaxı-Qobustan
 - Bakı arxipelağı və Quba-Xəzəryanı
113. Ölkəmizdə daha böyük neft-qaz-kondensat yataqları hansı rayonlarda yerləşir?
- Dağlıq Şirvan
 - Aşağı Qarabağ
 - √ Bakı arxipelaqları
 - Naxçıvan
 - Aran Qarabağ
114. Azərbaycanda ən böyük daşduz yataqları harada yerləşir?
- Qaradağda
 - Qafqaz sıra dağlarında
 - √ Naxçıvan MR-da
 - Siyəzəndə
 - Abşeronda
115. Aşağıdakı qeyri-filiz faydalı qazıntı ehtiyatlarının hansından Azərbaycanda var?
- √ bunların hamısı
 - tikinti materialları
 - bentonit gilləri
 - gips və anhidrid yataqları
 - daşduz ehtiyatları
116. Hazırda ixracından Azərbaycana ən çox valyuta qazandıran hansı hasilat məhsulludur?
- təbii qaz
 - aluminium
 - dəmir filizi
 - √ xam neft
 - qızıl
117. Daşkəsən Zəylik yatağının əsas filiz ehtiyatı nədir?
- √ aluminium
 - qızıl

- xromit filizi
- dəmir filizi
- molibden

118. Qızılbulaq, Vejnəli və Zod (Söyüdlü) yataqlarının əsas filiz ehtiyatı hansıdır?

- √ qızıl
- mis
- gümüş
- dəmir filizi
- alüminium

119. Azərbaycanda aşağıdakı nəcib metallardan hansının filiz ehtiyatları daha çoxdur?

- bürünc
- bunlardan heç birinin
- √ qızıl
- gümüş
- platin

120. Azərbaycanın ən böyük alüminium filizi yatağı hansıdır?

- √ Daşkəsən Zəylik alünit yatağı
- Dəmirli və Xançınçay yataqları
- Qaradağ və Xarxar yataqları
- Filizçay yatağı
- Sədərək-Şərur yatağı

121. Aşağıdakı əlvan metal filizlərindən hansının ehtiyatları Azərbaycanda var?

- √ bunların hamısı
- molibden filizi
- alüminium filizi (alunit)
- qurğuşun-sink ehtiyatları
- mis filizi

122. Azərbaycanın əlvan metal filizlərinin ehtiyatları əsasən hansı ərazilərdə yerləşir?

- Naxçıvan MR-da
- Abşeron ərazisində
- √ Balakən-Zaqatala, Gədəbəy və Ordubad filiz rayonlarında
- Kəlbəcər-Laçın filiz rayonlarında
- Daşkəsən qrupu yataqlarında

123. Azərbaycanda sənaye əhəmiyyətli ehtiyatlara malik dəmir filizi yataqları harada yerləşir?

- Abşeronda
- Böyük Qafqazda
- √ Daşkəsəndə
- Ordubadda
- Gədəbəy rayonunda

124. Dünyada əlvan və qiymətli metallar hasilatında lider ölkə hansıdır?

- √ Avstraliya
- Çin
- Rusiya
- Braziliya
- ABŞ

125. Dünyada qara metal filizinin hasilatında lider ölkə hansı hesab olunur?
- ✓ Braziliya
 - Rusiya
 - Yaponiya
 - Çin
 - ABŞ
126. Türkiyə mineral resurs potensialı baxımından hansı ölkələr qrupuna aid edilir?
- inkişaf etmiş dağ-mədən sənayesinə malik və aşkar edilmiş mineral resursların əksər hissəsi artıq istifadə edilmiş ölkələr qrupuna
 - müxtəlif növ faydalı qazıntı növlərinin böyük potensial ehtiyatlarına malik, lakin resursları dünya təsərrüfat dövriyyəsinə daha az intensivliklə daxil edilmiş ölkələr qrupuna
 - ✓ mineral resurs potensialı çox zəif olan ölkələr qrupuna
 - mineral resurs potensialı əsasən bir neçə növ mineral xammala əsaslanan ölkələr qrupuna
 - çox geniş spektrdə mineral resurslara malik ölkələr qrupuna
127. Azərbaycan mineral resurs potensialı baxımından hansı ölkələr qrupuna aid edilir?
- mineral resurs potensialı çox zəif olan ölkələr qrupuna
 - ✓ mineral resurs potensialı əsasən bir neçə növ mineral xammala əsaslanan ölkələr qrupuna
 - çox geniş spektrdə mineral resurslara malik ölkələr qrupuna
 - müxtəlif növ faydalı qazıntı növlərinin böyük potensial ehtiyatlarına malik, lakin resursları dünya təsərrüfat dövriyyəsinə daha az intensivliklə daxil edilmiş ölkələr qrupuna
 - inkişaf etmiş dağ-mədən sənayesinə malik və aşkar edilmiş mineral resursların əksər hissəsi artıq istifadə edilmiş ölkələr qrupuna
128. Hasil edilən mineralların sayına görə dünyanın lider ölkələri hansılardır?
- Rusiya, Qazaxstan və Cənubi Afrika Respublikası
 - ✓ ABŞ, Çin və Rusiya
 - Səudiyyə Ərəbistanı, Çin və Avstraliya
 - ABŞ, Kanada və Avstraliya
 - Avropa, ABŞ və Avstraliya
129. Aşağıdakılardan hansı heyvan mənşəli xammal deyil?
- ✓ dəri əvəzləyicisi
 - süd
 - gön-dəri
 - xəz
 - yun
130. Aşağıdakılardan hansı bitki mənşəli xammaldır?
- ✓ təbii kauçuk
 - meyvə şirəsi
 - pambıq parça
 - süni liflər
 - süni kauçuk
131. Kənd təsərrüfatı xammalı hansı qruplara bölünür?
- su mənşəli xammal, birki mənşəli xammal və heyvan mənşəli xammal
 - cavabların hamısı doğrudur
 - ✓ bitki mənşəli xammal və heyvan mənşəli xammal
 - bitki mənşəli xammal, heyvan mənşəli xammal və üzvi mənşəli xammal
 - yetişdirilən xammal, bəslənən xammal, dənizdən çıxarılan xammal
132. Təkrar xammal nədir?

- mineral xammalın emal məhsullarının təkrar emalından alınan materiallar
- istifadə olunmuş sənaye məhsullarının tullantılarının təkrar emal olunmasından alınan məhsullar
- ✓ mineral xammalın tərkibində olan və onun emalı zamanı əsas məhsulla yanaşı alınan ikinci dərəcəli məhsullar
- mineral xammalın tərkibində olmayan, lakin onun emalı zamanı əsas məhsulla yanaşı alınan ikinci dərəcəli məhsullar
- mineral xammalın təkrar emalından alınan məhsullar

133. Aşağıdakılardan hansı süni yolla alınan xammal və materiallara aid deyil?

- dəri əvəzləyicisi
- sintetik kauçuk
- sintetik liflər
- süni liflər
- ✓ üzvi liflər

134. Aşağıdakılardan hansı süni yolla alınan xammal və materiallara aiddir?

- ✓ dəri əvəzləyiciləri
- rezin
- plastik qablar
- xam dəri
- üzvi liflər

135. Aşağıdakılardan hansı süni yolla alınan xammal və materiallara aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- süni və sintetik liflər
- plastik kütlə
- süni qətran
- sintetik kauçuk

136. Aşağıdakılardan hansı qeyri-filiz xammalıdır?

- alunit
- torf
- ✓ tikinti daşı
- mis filizi
- xam neft

137. Aşağıdakılardan hansı filiz xammalıdır?

- ✓ dəmirfilizi
- təbii qaz
- kömür
- kükürd
- duz

138. Aşağıdakılardan hansı mineral xammalın səciyyəvi xüsusiyyəti deyil?

- ✓ onların hasil-olunma-ya-ron-la-rısaycaqeyri-məhdududur
- bunlartükənən- resurslardır
- eyni biryataqdantəkraris-teh-sa-lı bərpaolunmur
- onların hasil-olunma-ya-ron-la-rısaycaməhdududur
- onlar yerintəkindənçıxarılır

139. Bunlardan hansı mineral xammala aid deyil?

- yanacaq xammalı
- bunların hamısı mineral xammaldır
- ✓ plastik kütlə xammalı
- filiz xammalı

- qeyri-filiz xammalı

140. Sənayedə istehlak olunan bütün xammal hansı qruplara bölünür?

- mineralmənşəli xammal və süni yolla alınan xammal
- faydalı qazıntı ehtiyatları və insan əməyi ilə yaradılan xammal
- ✓ sənaye xammalı və kənd təsərrüfatı xammalı
- sənaye xammalı, kənd təsərrüfatı xammalı, tikinti xammalı, süni materiallar
- sənaye xammalı, kənd təsərrüfatı xammalı və süni materiallar

141. Aşağıdakılardan hansı xam material hesab olunur?

- polad
- meyvə konservi
- ✓ toplanmış pambıq
- süfrə üzümü
- benzin

142. Aşağıdakılardan hansı xam materiala aid deyil?

- ✓ neft məhsulları
- hasil edilmiş filiz
- kəsilmiş ağac
- ilkin emaldan keçmiş (qatışıqlardan təmizlənmiş) neft
- saflaşdırılmış filiz

143. Aşağıdakılardan hansı xam materiala aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- hasil edilmiş filiz
- saflaşdırılmış filiz
- kəsilmiş ağac
- ilkin emaldan keçmiş (qatışıqlardan təmizlənmiş) neft

144. Cümləni aşağıdakı fikirlərdən doğru olanı ilə tamamlayın: Mineral resurslar

- ✓ təbii ehtiyatların bərpa edilməyən növləri sırasındadır
- cavabların heç biri doğru deyil
- insan əməyi ilə yaradılan predmetlərə aiddir
- alternativ ehtiyat mənbələrinə aiddir
- təbii ehtiyatların bərpa edilən növləri sırasındadır

145. Mineral-xammal resursları dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ geoloji-kəşfiyyat işləri nəticəsində yerin təkində aşkar edilmiş və sənayedə istifadəsi üçün əlçatan olan faydalı qazıntı ehtiyatları
- ölkə ərazisində yerin təkində olan bütün növ faydalı qazıntı ehtiyatları
- geoloji-kəşfiyyat işləri nəticəsində yerin təkində aşkar edilmiş potensial mineral və filiz ehtiyatları
- geoloji-kəşfiyyat işləri nəticəsində yerin təkində aşkar edilmiş və hazırda istismar olunan bütün növ faydalı qazıntılar
- geoloji-kəşfiyyat işləri nəticəsində yerin təkində aşkar edilmiş bütün mineral ehtiyatlar

146. Aşağıdakı problemlərdən hansı sənayenin inkişafında müşahidə olunan institusional problemlərə aid edilə bilər?

- mal və xidmətlərin beynəlxalq tələblərə uyğun standartlaşma və sertifikatlaşdırma sisteminin qurulmaması
- iri, orta və kiçik müəssisələrin qarşılıqlı maraqlar əsasında əlaqələndirilməsi sisteminin formalaşmaması
- korporativ idarəetmə təcrübəsinin mənimsənilməməsi
- ✓ bunların hamısını
- müasir idarəetmə və menecment bacarıqlarını mənimsəmiş mütəxəssislərin azlığı

147. Aşağıdakı problemlərdən hansı sənayenin inkişafında müşahidə olunan bazar rəqabəti problemlərinə aid edilə bilər?

- gömrük və vergi siyasətində olan qüsurlar
- hakimiyyət-biznes münasibətlərinin formalaşmış mənfəət təcrübəsi və məhz belə münasibətlər əsasında inhisar fəaliyyətinin genişlənməsi
- bazar infrastrukturunun zəif inkişafı
- qanunların işləməməsi və məmur özbaşınalığı
- ✓ yerli istehsal mal və xidmətlərinin əsasən aşağı keyfiyyəti və yüksək istehsal xərcləri

148. Aşağıdakı problemlərdən hansı sənayenin inkişafında müşahidə olunan bazar rəqabəti problemlərinə aid edilə bilməz?

- bazarların tədqiqi və beynəlxalq bazarlara çıxış sahəsində çətinliklər
- ✓ qanunların işləməməsi və məmur özbaşınalığı
- zəif daxili tələb və bazarın məhdudluğu
- yerli istehsal mal və xidmətlərinin əsasən aşağı keyfiyyəti və yüksək istehsal xərcləri
- müəssisələrin bazar münasibətləri şəraitində fəaliyyətə ləng uyğunlaşması

149. Aşağıdakılardan hansını Azərbaycan sənayesinin struktur problemləri sırasına aid etmək olmaz?

- regional disproporsiyalar və sənaye istehsalının əsasən Abşeron yarımadasında cəmləşməsi
- istehsal infrastrukturunu (xüsusilə enerji təminatı, nəqliyyat və s.) sahəsində çatışmazlıqlar
- sənayenin xammal (xüsusilə neft-qaz hasilatı) yönümlü inkişafı
- sənayenin əvvəllər formalaşmış sahə strukturunun müstəqillik şəraitində ölkənin milli iqtisadi inkişaf tələblərinə uyğun gəlməməsi
- ✓ islahatların ləngidilməsi, xüsusilə dövlət mülkiyyəti obyektlərinin özəlləşdirilməsinin başa çatmaması

150. Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan sənayesinin struktur problemləri sırasına aiddir?

- ✓ sənayenin əvvəllər formalaşmış sahə strukturunun müstəqillik şəraitində ölkənin milli iqtisadi inkişaf tələblərinə uyğun gəlməməsi
- peşəkar mütəxəssislərin qıtlığı
- Sənaye müəssisələrinin investisiya imkanlarının məhdudluğu
- yerli istehsalın dövlət tərəfindən dəstəklənməsi sisteminin düzgün qurulmaması
- investorların, o cümlədən xarici investorların hüquqlarının qorunması sisteminin tam formalaşmaması

151. Aşağıdakılardan hansı sənayenin sahə quruluşuna birbaşa təsir etmir?

- ölkədə, habelə regionlarda biznes üçün zəruri işgüzar xidmətlərin təşkili səviyyəsi
- dövlətin biznesə bu və ya başqa istiqamətdə yönəldici stimulları
- ✓ firmaların zəruri hesabatları vaxtılı-vaxtında müvafiq qurumlara təqdim etmə səviyyəsi
- istehsal amilləri bazarlarının ölkədə inkişaf səviyyəsi
- ölkədə, xüsusilə regionlarda istehsal infrastrukturunun qurulması səviyyəsi

152. Dövlətin iqtisadi siyasətinin hansı istiqaməti sənayenin sahə quruluşunun dəyişilməsinə təsir etmir?

- xüsusi stimullar sistemi yaratmaqla kapitalın sahələrarası axınlarında dəyişikliklərə nail olması
- regional inkişafı təmin etmək üçün bölgələrdə sənaye müəssisələri və sənaye sahələrinin yaranmasında iştirak
- ✓ minimal sosial standartların təyin edilməsi
- inhisar fəaliyyətinin qarşısının alınması
- yerli istehsalçılara münasibətdə himayədarlıq siyasətinin qurulması

153. Aşağıdakılardan hansı ölkəmizin sənayesinin quruluşuna “keçilmiş yoldan asılılıq” amili üzrə mənfəətli təsir göstərir?

- müasir biznes və sahibkarlıq mədəniyyətinin, habelə müstəqil investor qabiliyyətlərinin yoxluğu
- sovet dövründə ölkədə ormlaşmış sənayenin vahid SSRİ xalq təsərrüfatı kompleksinin tələblərinə uyğunlaşdırılması
- ✓ sovet dövründə formalaşmış sənaye müəssisələrində kifayət qədər bacarıqlı və səriştəli mühəndis və fəhlə mütəxəssislərin yetişməsi
- sovet iqtisadiyyatı dövründə uzun müddət sərtmərəkəzləşdirilmiş inzibati idarəetmə sisteminə yaşamaoımız
- sovet dövründə xüsusi mülkiyyətin, və sahibkarlıq fəaliyyətinin qadağan edilməsi

154. Ölkədə mövcud təbii ehtiyatlarının istifadə (istismar) səviyyəsi bundan asılı deyil

- ölkənin və firmaların maliyyə və texnoloji imkanları
- təbii resursların dünya bazar qiymətləri
- ✓ təbii ehtiyatların qiymətləndirilməsi üsulları
- təbii ehtiyatların istismarının kommertiya cəlbədiciliyi

- təbii ehtiyatların təsdiq edilmiş həcmi

155. Aşağıdakı amillərdən hansı sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərmir?

- Qeyd edilən amillərin heç biri sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərmir
- İnfrastruktur (istehsal və bazar) amilləri
- Ticarət qaydaları və xarici ticarət əlaqələri
- Elmi-texniki amillər
- ✓ Sənaye müəssisələrində korporativ idarəetmənin tətbiqi səviyyəsi

156. Aşağıdakı amillərdən hansı sənayenin sahə quruluşuna təsir göstərir?

- ✓ Qeyd edilən amillərin hamısı
- Cəmiyyətin inkişaf səviyyəsi (sosial-iqtisadi, mədəni və demoqrafik amillər)
- “Keçilmiş yoldan asılılıq” (yaxud “tarixin mirası”)
- Təbii sərvətlərin mövcudluğu, ehtiyatları (potensial) və coğrafi yerləşməsi
- Dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi səviyyəsi və dövlət tənzimlənməsi

157. Sənaye məhsulları istehsalçıların qiymət indeksi (SQİ) nə üçün istifadə olunur?

- ✓ sənaye istehsalının dəyər ifadəsində olan həcmə sənaye məhsullarının qiymət dəyişikliklərinin təsirini aradan qaldırmaqla real dəyişiklikləri izləmək üçün
- sənaye istehsalının fiziki həcmələrinin dəyişilməsini izləmək üçün
- sənaye istehsalının dəyər ifadəsində olan həcmə sənaye məhsullarının qiymət dəyişikliklərinin təsirini əlavə etməklə nominal dəyişiklikləri izləmək üçün
- cari qiymətlərdə sənaye istehsalının illər üzrə həcmi müqayisə etmək üçün
- cari qiymətlərdə sənaye istehsalının nominal artım tempələrini qiymətləndirmək üçün

158. Sənaye istehsalı indeksi (Sİİ) nədir?

- sənayeyə daxil olan iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkib siyahısıdır
- verilmiş cavab variantlarının heç biri doğru deyil
- ✓ Müəyyən bir dövr ərzində istehsal olunmuş mal və xidmətlərin həcmi (dəyər ifadəsində) başqa bir dövrə müqayisəsi olmaqla real dəyişikliyi əks etdirir
- Sənayenin tərkibinə daxil olan sahələrin kəmiyyət nisbəti və onlar arasındakı qarşılıqlı əlaqələrdir
- eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal (hasil) edən müəssisələrin məcmusudur

159. Sənaye istehsalının artım səviyyəsi hansı düsturla hesablanır?

- ✓ $A_s = A_t - 100$
- Verilmiş düsturların heç biri doğru cavab deyil
- Verilmiş düsturların hər üçü doğru cavabdır
- $Q_{sah} = A_t - sah / A_t - sn$
- $A_t = H_2 / H_1 \times 100$

160. Sənaye istehsalının artım səviyyəsi hansı düsturla hesablanır?

- ✓ Verilmiş düsturların hər üçü doğru cavabdır
- Verilmiş düsturların heç biri doğru cavab deyil
- $A_s = A_t - 100$
- $A_s = (H_2 - H_1) / H_1 \times 100$
- $A_s = H_2 / H_1 \times 100 - 100$

161. Sənaye istehsalının dəyər ifadəsində həcm göstəricisinin səviyyəsi hansı amillərdən asılıdır?

- sənaye məhsulunun qiyməti və ölkədə inflyasiya səviyyəsi
- sənaye istehsalının ümumi həcmi və ayrıca sahənin istehsal həcmi
- ✓ istehsal olunan sənaye məhsulunun fiziki həcmi (miqdarı) və sənaye məhsulunun qiyməti
- sənayenin sahə quruluşu və istehsalın fiziki həcmi
- sənaye istehsalının fiziki həcmi və artım tempi

162. Sənaye istehsalının artım tempi (sürəti) nə cür göstəricidir?

- natural
- törəmə
- ✓ nisbi (müqayisə)
- mütləq
- inteqral

163. Sənaye istehsalının artım tempi (sürəti) hansı düsturla hesablanır?

- $A_s = H_2/H_1 \times 100 - 100$
- $A_s = (H_2 - H_1)/H_1 \times 100$
- ✓ $A_t = H_2/H_1 \times 100$
- $A_s = A_t - 100$
- $Q_{sah} = A_t - sah/A_t - sn$

164. Qabaqlama əmsalını aşağıdakı düsturla hesablanır:

- ✓ $Q_{sah} = A_t - sah/A_t - sn$
- $A_s = A_t - 100$
- $A_s = (H_2 - H_1)/H_1 \times 100$
- $A_s = H_2/H_1 \times 100 - 100$
- $A_t = H_2/H_1 \times 100$

165. Hazırda Azərbaycanda sənaye istehsalının sahə strukturunda ən yüksək paya malik sənaye sahəsi hansıdır?

- ✓ Xam neft və təbii qaz hasilatı
- Neft məhsullarının istehsalı
- Maşın və avadanlıqların istehsalı
- Qida məhsullarının istehsalı
- Tikinti materiallarının istehsalı

166. Sənayenin sahə quruluşunu xarakterizə edən pay (xüsusi çəki) nə cür göstəricidir?

- ✓ nisbi (müqayisə)
- törəmə
- inteqral
- natural
- mütləq

167. Sənayenin sahə quruluşu tədqiq olunarkən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunmur?

- ✓ sənaye istehsalının natural ifadədə həcmi
- sənayenin əsas fondlarının ümumi dəyəri
- sənayenin ümumi mənfəəti
- sənayedə çalışanların (yaxud maddəli işçilərin) sayı
- sənaye istehsalının dəyər ifadəsində həcmi

168. Aşağıdakılardan hansı sənayenin sahə quruluşuna qarşı qoyulan tələblər sırasında ola bilməz?

- sənayenin sahə quruluşu müasir dünyanın inkişaf meyillərinə uyğun olmalı və global çağırışlara cavab vermə bilməlidir
- sənayenin sahə quruluşu elə olmalıdır ki, mövcud resurs imkanları çərçivəsində özünün və ölkənin ehtiyaclarını öz məhsulları ilə mümkün qədər təmin edə bilsin, daha çox məhsulların ixracını təmin etsin
- Ölkə sənayesi bir-iki sahədən asılı olmamalı, mümkün qədər geniş şaxələnməmiş olmalıdır
- Müasir global rəqabət şəraitində ölkə sənayesinin sahə quruluşu beynəlxalq rəqabətə dözümlü sahələrdən ibarət olmaqla ölkə iqtisadiyyatının inkişafını təmin edə bilən səviyyədə olmalıdır
- ✓ sənayenin sahə quruluşu ölkənin daxili bazarına hesablanmalı və yalnız ənənəvi istehsal sahələrindən ibarət olmalıdır ki, optimal məşğulluğu təmin edə bilsin

169. Sənayenin sahə quruluşu nədir?
- ✓ Sənayenin tərkibinə daxil olan sahələrin kəmiyyət nisbəti və onlar arasındakı qarşılıqlı əlaqələrdir
 - sənayeyə daxil olan iqtisadi fəaliyyət növlərinin tərkib siyahısıdır
 - sənayeni müəyyən əlamətlərə görə altsahələrə bölünməsidir
 - cavab variantlarının heç biri doğru deyil
 - eyni tipli texnologiyalar əsasında eynicinsli yaxud spesifik məhsullar istehsal (hasil) edən müəssisələrin məcmusudur

170. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

- ✓ qyd edilənlərin hər üçü
- bunların heç biri
- müxtəlif iştirakçılar arasında əlaqə və qarşılıqlı təsirin mövcudluğu
- coğrafi təmərküzləşmə
- rəqabət və kooperasiyanın mövcudluğu

171. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunmur?

- ✓ yalnız xarici investisiyalı müəssisələrdən təşkil olunması
- prosesdə geniş iştirakçılıq
- coğrafi təmərküzləşmə
- müxtəlif iştirakçılar arasında əlaqə və qarşılıqlı təsirin mövcudluğu
- rəqabət və kooperasiyanın mövcudluğu

172. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

- müəssisənin istehsal miqyaslarının böyük olması
- yalnız xarici investisiyalı müəssisələrdən təşkil olunması
- yalnız ixracyönlü məhsulların istehsalı
- yalnız yerli investisiyalı müəssisələrin yaradılması
- ✓ rəqabət və kooperasiyanın mövcudluğu

173. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

- ✓ bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hər üçü
- yalnız yerli tələblərə uyğun məhsul istehsalı
- məhsulun mütləq ixrac edilməsi
- müəssisənin istehsal miqyaslarının böyük olması

174. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

- müəssisənin istehsal miqyaslarının böyük olması
- yalnız yerli tələblərə uyğun məhsul istehsalı
- yalnız innovasiya məhsulu buraxması
- məhsulun mütləq ixrac edilməsi
- ✓ müxtəlif iştirakçılar arasında əlaqə və qarşılıqlı təsirin mövcudluğu

175. Aşağıdakılardan hansı klasterlərin əsas əlamətlərindən hesab olunur?

- ixtisaslaşma
- ✓ bunların hamısı
- coğrafi təmərküzləşmə
- prosesdə geniş iştirakçılıq
- innovativlik

176. Klasterin əsas (müəyyənədic) iştirakçıları hansı qurumlar olmalıdır?

- ✓ özəl sektor (firmalar)
- dəstəkləyici qurumlar (palatalar, media, VC, assosiyalar və s.)

- peşə məktəbləri
- dövlət qurumları
- təhsil və araşdırma təsisatları

177. Klasterlər aşağıdakı modellərdin hansı üzrə yaradıla bilər?

- ✓ bunların üçü də
- bunlardan heç biri
- qarışıq (müəyyən coğrafi ərazidə konkret sektor üzrə)
- coğrafi ərazi üzrə
- sektor (sahə) üzrə

178. Aşağıdakılardan hansı klaster yanaşmasının əsas əlamətkəri sırasına daxildir?

- xidmət və istehsal sektoru eyni çətir altında fəaliyyət göstərir
- son məhsulun əldə oldunması üçün tələb edilən bütün mərhələlər bir məkanda reallaşır
- ✓ bunların hamısı
- müəyyən coğrafi sərhədlər daxilində bir-birini təkrarlayan deyil, biri-birini tamamlayan və dəstəkləyən firmalar çalışır
- həmin firmaların biri digərinə dəyər yaratma zənciri ilə bağlı olur

179. klasterləşmə ideyası kimə məxsusdur?

- ✓ M. Porter
- M. Fridman
- C. Keyns
- A. Marşall
- A. Smit

180. Klasterə aşağıdakı müəssisə və təşkilatlardan hansı daxil olmur?

- ✓ orta təhsil müəssisələri
- eimi-tədqiqat institutları, ali və peşə-ixtisas təhsili müəssisələri
- infrastruktur
- məhsulların, komplektləşdirici hissələrin və ixtisaslaşdırılmış xidmətlərin tədarükçüləri
- baza məhsul istehsalçıları

181. Klasterə aşağıdakı müəssisə və təşkilatlardan hansı daxil olur?

- ✓ bunların hamısı
- eimi-tədqiqat institutları, ali və peşə-ixtisas təhsili müəssisələri
- infrastruktur
- məhsulların, komplektləşdirici hissələrin və ixtisaslaşdırılmış xidmətlərin tədarükçüləri
- baza məhsul istehsalçıları

182. Klaster (iqtisadiyyatda) nədir?

- ✓ müəyyən ərazidə təmərküzlənmiş qarşılıqlı əlaqəli (bir-biriləri ilə qarşılıqlı istehsal və təsərrüfat əlaqələrində olan və bir-birilərini tamamlayan) təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur
- innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmaların toplusudur
- sərbəst mal dövriyyəsinə təmin edən və rüsumsuz ticarəti inkişaf etdirən müəssisələrin məcmusudur
- əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinin qrupudur
- ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən ən müxtəlif fəaliyyət sahələrinə məxsus şirkətlər qrupudur

183. Azərbaycanda aşağıdakı qanunlardan hansı qəbul edilib?

- ✓ Xüsusi iqtisadi zonalar haqqında
- Azad ticarət zonaları haqqında
- Servis (xidmət) zonaları haqqında
- Texnoloji zonalar haqqında
- Sənaye-istehsal zonaları haqqında

184. Servis (xidmət) zonalarının xarakterik xüsusiyyəti nədir?

- belə zonalarda əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinə vergi və gömrük güzəşləri təqdim olunur
- belə zonalar daha geniş ixtisaslaşmaya malik olur
- √ belə ərazilərdə ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən şirkətlərə güzəştli rejim tətbiq olunur
- belə zonalar sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edilməsi və rüsumsuz ticarətin inkişafı məqsədləri üçün yaradılır
- belə zonalar qabaqlayıcı iqtisadi artıma nail məqsədlərlə yaradılır və burada əsasən innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmalar cəmləşir

185. Texnoloji zonaların xarakterik xüsusiyyəti nədir?

- belə zonalar daha geniş ixtisaslaşmaya malik olur
- belə zonalar sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edilməsi və rüsumsuz ticarətin inkişafı məqsədləri üçün yaradılır
- belə zonalarda əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinə vergi və gömrük güzəşləri təqdim olunur
- belə ərazilərdə ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən şirkətlərə güzəştli rejim tətbiq olunur
- √ belə zonalar qabaqlayıcı iqtisadi artıma nail məqsədlərlə yaradılır və burada əsasən innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmalar cəmləşir

186. Azad ticarət zonalarının xarakterik xüsusiyyəti nədir?

- √ belə zonalar sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edilməsi və rüsumsuz ticarətin inkişafı məqsədləri üçün yaradılır
- belə zonalar daha geniş ixtisaslaşmaya malik olur
- belə zonalar qabaqlayıcı iqtisadi artıma nail məqsədlərlə yaradılır və burada əsasən innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmalar cəmləşir
- belə zonalarda əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinə vergi və gömrük güzəşləri təqdim olunur
- belə ərazilərdə ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən şirkətlərə güzəştli rejim tətbiq olunur

187. Sənaye-istehsal zonalarının xarakterik xüsusiyyəti nədir?

- √ belə zonalarda əsasən ixrac yönümlü və idxalı əvəzləyən məhsullar buraxan sənaye müəssisələrinə vergi və gömrük güzəşləri təqdim olunur
- belə zonalar sərbəst mal dövriyyəsinin təmin edilməsi və rüsumsuz ticarətin inkişafı məqsədləri üçün yaradılır
- belə zonalar daha geniş ixtisaslaşmaya malik olur
- belə ərazilərdə ayrı-ayrı növ xidmətləri göstərən şirkətlərə güzəştli rejim tətbiq olunur
- belə zonalar qabaqlayıcı iqtisadi artıma nail məqsədlərlə yaradılır və burada əsasən innovasiya məhsulları buraxan yaxud elmi-tədqiqat xarakterli fəaliyyətlə məşğul olan yerli və xarici firmalar cəmləşir

188. Aşağıdakılardan hansı servis (xidmət) zonalarına aiddir?

- “dyuti-fri” mağazaları
- sərbəst gömrük zonaları
- müştərək cahibkarlıq zonaları
- √ bank və sığorta xidmətləri zonaları
- sərbəst limanlar

189. Aşağıdakılardan hansı servis (xidmət) zonalarına aid deyil?

- √ porto-franko
- turist zonaları
- istirahət zonaları
- offşor mərkəzləri
- “vergi limanları”

190. Aşağıdakılardan hansı kompleks zonalara aiddir?

- √ offşor mərkəzləri
- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq zonaları
- müştərək cahibkarlıq zonaları

- investisiya zonaları
- ekoloji-iqtisadi regionlar

191. Aşağıdakılardan hansı kompleks zonalara aiddir?

- investisiya zonaları
- müştərək cahibkarlıq zonaları
- √ bunların hamısı
- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq zonaları
- ekoloji-iqtisadi regionlar

192. Aşağıdakılardan hansı texnoloji zonaların növüdür?

- beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıq zonaları
- qeyd edilənlərin hamısı
- bunların heç biri
- müştərək cahibkarlıq zonaları
- √ aqrar-sənaye parkları

193. Aşağıdakılardan hansı texnoloji zonaların növüdür?

- √ innovasiya zonaları
- ekoloji-iqtisadi regionlar
- sənaye-sahibkarlıq zonaları
- sərbəst gömrük zonaları
- porto-franko

194. Aşağıdakılardan hansı texnoloji zonaların növü deyil?

- √ ixrac-istehsal zonaları
- texnoparklar
- texniki-iqtisadi inkişaf zonaları
- yeni və yüksək texnologiyaların inkişafı zonaları
- texnopolislər

195. Aşağıdakılardan hansı sənaye-istehsal zonalarının növüdür?

- cərbəst anbarlar
- qeyd edilənlərin hamısı
- porto-franko
- √ bunların heç biri
- gömrük anbarları

196. Aşağıdakılardan hansı azad ticarət zonasının növüdür?

- sərbəst limanlar
- √ bunların hamısı
- bunların heç biri
- “dyuti-fri” mağazaları
- rüsumsuz sonalar

197. Aşağıdakılardan hansı azad ticarət zonalarının növüdür?

- √ sərbəst gömrük zonaları
- aqrar-sənaye parkları
- müştərək cahibkarlıq zonaları
- ekoloji-iqtisadi regionlar
- ixrac-istehsal zonaları

198. Aşağıdakılardan hansı azad ticarət zonalarının növü deyil?

- √ ixrac-istehsal zonaları
- rüsumsuz sonalar
- cərbəst anbarlar
- gömrük anbarları
- porto-franko

199. Aşağıdakılardan hansı sənaye-istehsal zonalarına aiddir?

- √ ixrac-istehsal zonaları
- sərbəst gömrük zonaları
- “dyuti-fri” mağazaları
- rüsumsuz sonalar
- sərbəst limanlar

200. Aşağıdakılardan hansı sənaye-istehsal zonalarına aid deyil?

- √ sərbəst limanlar
- ixrac-idxalıövəzləmə zonaları
- ixrac-istehsal zonaları
- sənaye-sahibkarlıq zonaları
- azad istehsal zonaları

201. Xüsusi iqtisadi zonanın daha geniş yayılmış izahı belədir:

- belə ərazilərdə iqtisadi və təşkilati tənzimləyicilərin köməyi və rüsumsuz rejimin tətbiqi sayəsində dövlət investisiyalarının cəlb edilməsi yolu ilə dövlətin sahibkarlığı genişləndirilir
- belə ərazilərdə iqtisadi və təşkilati tənzimləyicilərin köməyi və artırılmış rüsumların tətbiqi sayəsində xarici və yerli investisiyaların cəlb edilməsi yolu ilə hər cür iqtisadi fəaliyyət stimullaşdırılır
- √ belə ərazilərdə iqtisadi və təşkilati tənzimləyicilərin köməyi və rüsumsuz rejimin tətbiqi sayəsində xarici investisiyaların cəlb edilməsi yolu ilə xarici iqtisadi fəaliyyət stimullaşdırılır
- belə ərazilərdə siyasi proseslərin köməyi və xüsusi inzibati rejimin tətbiqi sayəsində dövlət investisiyalarının cəlb edilməsi yolu ilə xarici iqtisadi fəaliyyət stimullaşdırılır
- belə ərazilərdə siyasi və inzibati tənzimləyicilərin köməyi və xüsusi inzibati rejimin tətbiqi sayəsində yerli investisiyalarının cəlb edilməsi yolu ilə xarici iqtisadi fəaliyyət stimullaşdırılır

202. Lənkəran-Astara iqtisadi-coğrafi rayonunda aşağıdakı faydalı qazıntılardan hansı mövcuddur?

- √ heç biri
- nəcib metal filizləri
- əlvan metal filizləri
- dəmir filizi
- polimetal filizləri

203. Azərbaycanda ən çox elektrik enerjisinin istehsal olunduğu iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- √ Aran
- Abşeron (Bakı daxil olmaqla)
- Quba-Xaçmaz
- Gəncə-Qazax
- Naxçıvan

204. Aran iqtisadi-coğrafi rayonunda aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı inkişaf etməyib?

- kimya
- tikinti materialları istehsalı
- √ ağır maşınqayırma
- neft və qazçıxarma
- elektroenergetika

205. Şəki-Zaqatala iqtisadi-coğrafi rayonunun əsas faydalı qazıntıları hansıdır?

- molibden yatağı
- alunit yatağı
- dəmir filizi yatağı
- ✓ polimetal filiz yatağı
- neftqaz yataqları

206. Quba-Xaçmaz iqtisadi-coğrafi rayonunda aşağıdakı sənaye sahələrindən hansı yoxdur?

- tikinti materialları hasilatı
- ✓ maşınqayırma
- qida sənayesi
- bunların hamısı var
- neft və qaz hasilatı

207. Azərbaycanda neft-qaz ehtiyatlarının daha çox yerləşdiyi iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- ✓ Abşeron
- Aran
- Quba-Xaçmaz
- Lənkəran-Astara
- Xəzər dənizinin akvatoriyası

208. Ölkəmizdə sənayenin daha çox təmərküzləşdiyi iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- Aran
- Dağlıq Şirvan
- Gəncə-Qazax
- ✓ Abşeron
- Şəki-Zaqatala

209. Ərazisinə görə ölkəmizdə ən böyük iqtisadi-coğrafi rayon hansıdır?

- Naxçıvan
- Şəki-Zaqatala
- ✓ Aran
- Gəncə-Qazax
- Lənkəran-Astara

210. Aşağıdakı iqtisadi-coğrafi rayonlardan hansının iqtisadi potensialından hazırda faydalana bilmirik?

- Şəki-Zaqatala
- Abşeron
- Gəncə-Qazax
- ✓ Kəlbəcər-Laçın
- Aran

211. Aşağıdakı iqtisadi-coğrafi rayonlardan hansı həm də inzibati-ərazi vahididir?

- Gəncə-Qazax
- Lənkəran-Astara
- Şəki-Zaqatala
- ✓ Naxçıvan
- Aran

212. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi-coğrafi rayon deyil?

- ✓ Bakı
- Naxçıvan
- Dağlıq Şirvan

- Quba-Xaçmaz
- Abşeron

213. Aşağıdakılardan hansı istilik elektrik stansiyyalarının yerləşdirilməsi zamanı nəzərə alınmır?

- enerji istehlakçılarının yerləşməsi və xarakteri
- ✓ yaradılacaq su hövzəsinin (süni gölün) ətraf mühitə təsiri və suvarma məqsədləri üçün istifadə olunma imkanları
- yük-səkvoltluverlişxətlərinin inşasında yəri və istismar xərcləri
- elektrik enerjisinin və istiliyin kombinə edilmiş istehsalının mümkün olması
- elektrik enerjisi uzaq məsafələrə verərkən itkilərin kəmiyyəti

214. Aşağıdakılardan hansı istilik elektrik stansiyyalarının yerləşdirilməsi zamanı nəzərə alınmır?

- enerji istehlakçılarının yerləşməsi və xarakteri
- ✓ yaradılacaq su hövzəsinin (süni gölün) ətraf mühitə təsiri və suvarma məqsədləri üçün istifadə olunma imkanları
- yük-səkvoltluverlişxətlərinin inşasında yəri və istismar xərcləri
- elektrik enerjisinin uzaq məsafələrə verərkən itkilərin kəmiyyəti
- əsas hava axınlarının hərəkət istiqaməti

215. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən sosial qəbildən olan amillər sırasına aiddir?

- ✓ milli adət və ənənələr
- istehsalın ictimai təşkili formalarına olan münasibət
- əmək qabiliyyəti əhalinin sənaye istehsalına cəlb olunma imkanları
- bunların hamısı
- elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalara münasibət

216. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən demoqrafik amillər sırasına aiddir?

- istehsalın ictimai təşkili formaları
- ✓ əmək qabiliyyəti əhalinin sənaye istehsalına cəlb olunma imkanları
- ərazidə ali və orta ixtisas təhsil müəssisələrinin sayı
- elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalara münasibət
- regionda mövcud olan faydalı qazıntıların xarakteri

217. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən demoqrafik amillər sırasına aid deyil?

- əmək qabiliyyəti əhalinin sənaye istehsalına cəlb olunma imkanları
- ✓ ərazidə ali təhsil müəssisələrinin sayı
- əmək ehtiyatlarının sosial və mədəni xarakteristikası
- ölkənin ayırı-ayrı rayonlarında əmək ehtiyatlarının kəmiyyət və keyfiyyət xarakteristikası
- kadrların ixtisas səviyyəsi

218. Aşağıdakılardan hansı hasiləddici sənaye müəssisələrinin iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinə təsir göstərir?

- hasil edilən məhsulun (xammalın) nəql edilməsi üsulları
- ✓ ölkədən ixracın strukturu
- müəssisələrinin ölçüsü
- hasilatda istifadə olunan texnika və texnologiyalar
- çıxarılan maddələrin xassələri

219. Aşağıdakılardan hansı hasiləddici sənaye müəssisələrinin ölçüsünü müəyyən edən amildir?

- qazıntıların fiziki-kimyəvi xassələri
- ✓ bunların hər üçü
- bunların heç biri
- regionda mövcud olan faydalı qazıntıların xarakteri
- ehtiyatların kəmiyyət xarakteristikası

220. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən təbii amillər sırasına aiddir?

- investisiya mühiti
- ✓ regionlarda əhalinin məskunlaşma coğrafiyası
- nəqliyyat yollarının mövcudluğu
- bunların hamısı
- əhalinin sosial-təhsil strukturu

221. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən texniki-texnoloji amillər sırasına aiddir?

- texnika və texnologiya bazarlarına çıxış imkanları
- texnoloji proseslərin xarakteri və təkmilləşdirilməsi imkanları
- ✓ bunların hamısı
- informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi səviyyəsi
- elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalara münasibət

222. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən təbii amillər sırasına aiddir?

- elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalara münasibət
- ✓ regionun iqlim şəraiti
- texnika və texnologiya bazarlarına çıxış imkanları
- texnoloji proseslərin xarakteri və təkmilləşdirilməsi imkanları
- informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi səviyyəsi

223. Aşağıdakılardan hansı sənayenin yerləşməsinə təsir göstərən təbii amil deyildir?

- ✓ texnika və texnologiya bazarlarına çıxış imkanları
- su enerjisindən istifadə olunması mümkünlüyü
- ölkənin ayrı-ayrı regionlarının faydalı qazıntıları
- təbii su yolunun mövcudluğu
- regionlarda əhalinin məskunlaşma coğrafiyası

224. Müəssisələrin (istehsalın) ərazi üzrə yerləşdirilməsinin obyektiv əsasını təşkil edən nədir?

- ərazilərin təbii və iqtisadi şərtlərinin oxşar olması
- ✓ ərazilərin təbii və iqtisadi şərtlərinin differensiasiyası (fərqli olması)
- ərazilərin demoqrafik şərtlərinin differensiasiyası (fərqli olması)
- ərazilərin təbii ehtiyatlarının fərqli olması
- ərazilərin dövlət sərhədlərindən olan məsafəsi

225. Ərazinin məhsul üzrə ixtisaslaşması aşağıdakı şərtlərdən hansına əsaslanır?

- Zəruri resurslarla kifayət qədər təmin edilməsi imkanlarının mövcudluğu
- ✓ Bunların hamısı
- İstehsal olunan məhsul yerli tələbatı ödəsin və artıq qalsın
- Məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərclər başqa yerlərə nisbətən az olsun, yəni maya dəyəri ucuz olsun
- Uzun müddət xammalla təmin olunsun

226. Bunlardan hansı sahənin yerləşdirilməsi obyektiv səbəblər üzündən ciddi olaraq lokallaşdırılır?

- ✓ dağ-mədən hasilatı
- çörəkbişirmə sənayesi
- ayaqqabı istehsalı
- maşınqayırma
- toxuculuq istehsalı

227. Aşağıdakılardan hansı istehlak rayonlarına yaxın yerləşdirilən istehsal hesab olunur?

- sintetik kauçuk sənayesi
- dağ-mədən
- şəkər çuğunduru istehsalı

- neft hasilatı
- ✓ çörəkbişirmə

228. Aşağıdakılardan hansı xammal mənbələrinə yaxın istehsal hesab olunur?

- cihazqayırma
- liker-araq istehsalı
- ✓ dağ-mədən
- ayaqqabı istehsalı
- çörəkbişirmə

229. Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı istehlak rayonuna yaxın yerləşdirilməlidir?

- qara və əlvan metallurjiya müəssisələri
- polad istehsalı müəssisələri
- pambıqtəmizləmə müəssisələri
- ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr
- ✓ neft emalı müəssisələri

230. Aşağıdakı sənaye müəssisələrindən hansı enerji mənbələrinə yaxın rayonlarda yerləşdirilməlidir?

- qara və əlvan metallurjiya müəssisələri
- ✓ ilkin aluminium istehsal edən müəssisələr
- pambıqtəmizləmə müəssisələri
- mebel istehsalı müəssisələri
- neft emalı müəssisələri

231. Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi
- ✓ xammalın olub-olmamasından asılı olmayaraq ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi
- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərrüfatlarının kompleks inkişafı
- ölkənin xarici təcavüzdən müdafiəsi və ətraf mühitin qorunması

232. Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə daxil deyil?

- ✓ istehsalın yaşayış məntəqələrindən uzaqlaşdırılması
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi
- iqtisadi rayonlar arasında səmərəli əmək bölgüsü və onların təssərrüfatlarının kompleks inkişafı
- sənaye istehsalının ölkənin ərazisi üzrə dirqərdə yerləşdirilməsi
- istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması

233. Aşağıdakılardan hansı sənaye istehsalının yerləşdirməsinin əsas prinsiplərinə aiddir?

- istehsalın yaşayış yerlərindən uzaqlaşdırılması, istehsalın ölkənin ərazisi üzrə birqərdə yerləşdirilməsi
- hərbi sənayenin üstün inkişafını təmin edən ərazilərə meyl etmə, yalnız ixrac edilə bilən məhsulların regionlar üzrə yerləşdirilməsi
- ixtisasız fəhlələrin və işsizlərin az olduğu rayonlara meyletmə, xarici bazarda rəqabət apara biləcək məhsulların istehsalı, ucuz işçi qüvvəsi regionlarına üstünlük verilməsi
- ✓ istehsalın xammal mənbələrinə və istehlak rayonlarına yaxınlaşdırılması, sənaye istehsalının ölkənin ərazisi üzrə dirqərdə yerləşdirilməsi
- iqtisadiyyatın beynəlmilləşdirilməsi və beynəlxalq əmək bölgüsündə iştirakın zəruriliyi, təmər küzləşmənin sürətləndirilməsi

234. Aşağıdakı əlamətlərdən hansə kombinləşdirməni xarakterizə edir?

- ✓ Kombinləşdirmə - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir
- Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir
- Kombinləşdirmə - marketinqin təşkili üsuludur
- Kombinləşdirmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir
- Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili tiplərindən biridir

235. Üfiqi kombinləşmə tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?

- bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmlərinin böyüməsini nəzərdə tutur
- ✓ bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məhsulu alınır
- bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur

236. Yüngül sənaye üçün kombinləşmənin hansı forması daha səciyyəvi ola bilər?

- istehsal-texniki
- üfiqi kombinləşmə
- ✓ xammalın ardıcıl emalına görə
- xammalın kompleks emalına görə
- tullantılardan istifadəyə görə

237. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinləşməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

- müəssisələrin rəqabət qabiliyyətinin yüksəlməsi
- müəssisələrin satış bazarlarının artması
- müəssisələrin mənfəətinin artması
- müəssisələrin sayının artması
- ✓ müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi

238. İstehsalın təşkilinin hansı formasında müəssisə xammalın mənbəyinə yaxın olmalıdır?

- ✓ texnoloji prosesin mərhələləri üzrə ixtisaslaşanda
- əşya üzrə ixtisaslaşmada
- kombinatlar yaradıldıqda
- ərazi təmərküzləşməsində
- kooperasiyalashmada

239. Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ✓ xammal və materialların daşınma xərclərinə ciddi qənaət olunur
- idarəetmənin çevikliyi artır
- avadanlıqların boşdayanma halları azalır
- məhsulların satış sürəti artır
- məhsulun rəqabət qabiliyyəti yüksəlir

240. Kombinləşdirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

- əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı
- kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi
- ✓ texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətinin ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi
- sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər
- əl ilə idarə olunan universal dəzgahların sayı, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahların sayı, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahların sayı, aqreqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərlərində xüsusi çəkisi

241. Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?

- ✓ neft-kimya sənayesi
- hasilat sənayesi
- ağac emalı sənayesi
- ağır metallurqiya
- maşınqayırma sənayesi

242. Toxuculuq kombinatları üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?
- √ xammalın ardıcıl emalına görə
 - üfiqi kombinləşmə
 - istehsal-texniki
 - tullantılardan istifadəyə görə
 - xammalın kompleks emalına görə
243. Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinləşmə mümkün deyildir?
- yeyinti sənayesi
 - emal sənayesi
 - √ hasilat sənayesi
 - ağac emalı sənayesi
 - metallurjiya
244. Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinləşmə imkanları daha məhduddur?
- yeyinti sənayesi
 - neft-kimya sənayesi
 - √ maşınqayırma
 - metallurjiya
 - neft emalı sənayesi
245. Kombinləşmənin əsas şərti nədir?
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
 - müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
 - √ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
 - eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
 - kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
246. Kombinləşməyə daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti nə deməkdir?
- √ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal gücləri öz ölçülərinə görə uzlaşdırılmış olur, məhsulun nomenklaturası və keyfiyyətinə görə isə bir-birilə analoq təşkil edirlər
 - kombinatın ümumi gəlirləri kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bərabər bölünür.
 - kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulların qiymətləri bir-birinə uyğunlaşdırılır
 - kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyniadlı və eyni keyfiyyətdə məhsullar istehsal olunur
 - kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə istifadə edilən avadanlıqlar eyni olur, məhsulun nomenklaturası və çeşidi məhdudlaşdırılır
247. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinləşmiş müəssisələr üçün səciyyəvi deyil?
- √ istehsallardan hər birinin məhsulu birbaşa satış bazarlarına çıxarılır
 - texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid fasiləsiz baş verir
 - istehsallardan birinin məhsulu digəri üçün material və ya yarımfabrikat rolunda çıxış edir
 - istehsallardan birinin nəticəsi digəri üçün başlanğıc olur
 - texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid ən qısa yolla baş verir
248. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinləşmə üçün səciyyəvi deyildir?
- √ vahid satış şəbəkəsi
 - vahid nəqliyyat bazası
 - vahid enerji sistemi
 - kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti
 - müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi
249. Qarışıq kombinləşmə tipi nə vaxt olur?

- ✓ xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə
- xammal kompleks emal olunanda
- xammal ardıcıl emal olunanda

250. Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinləşmənin hansı tipi səciyyəvidir?

- ✓ üfqi kombinləşdirmə
- xammalın kompleks emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- qarışıq əlaqələr
- şaquli kombinləşdirmə

251. Şaquli kombinləşmənin səciyyəvi xüsusiyyəti nədir?

- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır
- ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qovşaq və hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yığılır
- xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur
- ✓ xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur

252. Neftayırma müəssisələri üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- şaquli kombinləşdirmə
- ✓ xammalın kompleks emalı
- xammalın ardıcıl emalı
- texnoloji mərhələ üzrə

253. İstehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kombinləşmənin tipləri hansılardır?

- fərdi, seriyalı, kütləvi
- alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- ✓ şaquli, üfqi, qarışıq
- aqreqat, istehsal-texniki, texnoloji
- xammalın ardıcıl emalı, xammalın kompleks emalı, tullantılardan istifadə

254. Qara metallurgiya kombinatı üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- ✓ xammalın ardıcıl emalı
- istehsal-texniki kombinləşdirmə
- üfqi kombinləşdirmə
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın kompleks emalı

255. Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- ✓ müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı
- müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlıq, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi

256. Sənayedə kombinləşdirmə nədir?

- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir

- oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- ✓ texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalat sallarının vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsi-dir
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir

257. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi ayrı-ayrı məhsul növlərinin hazırlanmasının kütləvililiyini artırır, xüsusi, yüksək məhsuldarlığa malik avadanlığın tətbiqini asanlaşdırır
- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi kiçik, orta və iri müəssisələr arasında səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasına imkan verir
- ✓ bazar münasibətləri inkişaf etdikcə istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşdirilməsinin iqtisadi əhəmiyyəti tədricən azalır
- istehsalın ixtisaslaşdırılması istehsalatda yüksək məhsuldarlıqlı texnika və texnologiya tətbiq etməyə, kadrların peşəkarlığının yüksəlməsinə, müəssisənin təşkilatı və istehsal strukturunu təkmilləşdirməyə imkan yaradır
- istehsalın ixtisaslaşdırılması əsasında səmərəliliyinin artırılması sahə və müəssisədə həyata keçirilən təşkilati, texniki və iqtisadi tədbirlərlə əlaqədardır

258. İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
- ✓ məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalatçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalatçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi
- ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqatların və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsalatların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsalatın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi
- ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı

259. Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- ✓ məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarım-fabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
- məhsul bahidinin materialtutumu
- məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
- müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi

260. Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- aqreqatların müştərək istifadəsi, hissələrin sayı, texnoloji proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- ✓ bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti
- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təkmilmə əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsalatdakı texnoloji mərhələ və sahələrin sayı

261. Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- ✓ kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır

262. Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yertəşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir
- belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır
- ✓ belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır
- belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır

- belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

263. Texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işini tamamlayır
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir
- baş müəssisə kooperativləşdirməyə daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır
- ✓ bir müəssisə digərinə müəyyən yarımfabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir

264. İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- istehsal və istehlak malları üzrə
- aqreqat, əşya, hissə, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- ✓ aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- iş yeri, istehsal sahəsi və sex

265. Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperasiyalaşdırılmasına xas olan cəhətdir?

- ✓ müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır
- eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur
- müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlüklə bir müəssisədə cəmlənmişdir
- müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnoloji bağlılığı olmayan məhsullar buraxır
- müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaq və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur

266. İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir
- ✓ müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır
- müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün qısamüddətli təsərrüfat əlaqələridir
- ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir

267. İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- əşya, hissə, texnoloji mərhələnin miqdarı və sayı
- sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu
- ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnoloji mərhələlərin sayı
- hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- ✓ sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı

268. Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- əşya formasında
- avadanlıq formasında
- istehsal-texniki formada
- ✓ texnoloji mərhələ üzrə
- hissə formasında

269. Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- istehsal-texniki formada
- ✓ əşya formasında
- avadanlıq formasında

- texnoloji mərhələ üzrə
- hissə formasında

270. Əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir
- ✓ bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir

271. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- ✓ əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- aqreqat, əşya, hissə, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- istehsal və istehlak malları üzrə
- iş yeri, istehsal sahəsi və sex
- aqreqat, əşya və istehsal-texniki

272. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ✓ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması nisbi təmərküzləşmədir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
- bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sığır funksiyası və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir

273. Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ✓ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir

274. Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ✓ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir

275. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ✓ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, təbii sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir

276. İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- √ əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində
- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində
- istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində

277. İxtisaslaşdırma nədir?

- √ konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır
- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir
- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir

278. Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- √ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir

279. Texniki əmək bölgüsü nədir?

- bütün cavablar düzgündür
- √ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır
- istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır

280. Fərdi əmək bölgüsü nədir?

- sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir
- √ müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır
- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır
- müəssisə miqyasında istifadə olunan inşaat əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sənaye funksiyası və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır

281. İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

- √ ümumi, xüsusi, fərdi
- ölkə, rayon və müəssisə səviyyəli
- fərdi, texniki, texnoloji
- mütləq, nisbi, inteqrallaşdırılmış
- fərdi, seriyalı, kütləvi

282. Metallurgiya və elektrotənegetikada istehsalın təmərküzləşməsini müəyyən edən əsas amil hansıdır?

- istehsalın texnologiyası və təşkili xarakteri
- √ əsas aqre-qatların orta gücü
- istehsal alətlərinin kompleksi
- istehsalda istifadə edilən xammal və materialların həcmi
- istehsal xərclərinin həcmi

283. Təmərküzləşmənin aqre-qat forması daha çox iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Ona görə ki:

- bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir
- √ bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür
- bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir
- bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır

284. İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- √ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində
- eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında

285. Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri
- istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi
- yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gön-dəri və ayaq-qabı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinəlaşdırılmış yem istehsalı
- √ elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşınqayırma, şüşə və çini-saxsı sənayesi
- bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və boyama, dəftərxana ləvazimatı istehsalı

286. “İstehsal miqyasının mənfi effekti” nədir?

- bu, istehsal həcmnin azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- √ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

287. “İstehsal miqyasının müsbət effekti” nədir?

- √ bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir
- bu, istehsala əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmələrinin artırılmasını əks etdirir
- bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmələrinin artmasını əks etdirir

288. Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- istehsal həcmnin artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
- müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi
- uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həcmi
- √ müəssisənin uzunmüddətli orta istehsal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həcmidir

289. Aşağıdakılar müəssisənin ölçüsünə təsir göstərən istehsaldaxili amillərdir:

- ərazinin relyefi, əmək ehtiyatlarının mövcudluğu, su təchizatı, enerji təminatı, kadrların ixtisas səviyyəsi, istehlakçıların gəlirləri və s.
- makroiqtisadi sabitlik, inflyasiya səviyyəsi, məhsulun qiyməti, müəssisənin bazar mövqeyi, bazar rəqabəti və s.
- elmi-texniki tərəqqi, istehsalın ictimai təşkili formaları, istehsalın ahəngdar təşkili, istehsalın təşkili tipi, istehsal üsulu və s.
- √ texnikanın inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun orijinallığı, istehsalın təşkili vəziyyəti, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi və s.
- xammal və nəqliyyat amilləri, demografik vəziyyət, iqtisadi-coğrafi amilləri, regionun mənimsənilmə vəziyyəti, sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi, ekoloji vəziyyət, vaxt amili və s.

290. Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- ✓ az xərcə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olmaqdır
- minimum xərcə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür
- mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- çox xərcə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- az xərcə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür

291. Müəssisənin ölçüsü nədir?

- Bu, istehsalın ölçüsüdür
- istehsal prosesinin nəticəsini ifadə edir və natural, əmək və ya dəyər göstəricilərində məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən olunur
- ✓ istehsal prosesinin təşkili formalarının kəmiyyət xarakteristikasıdır və müəssisədə toplanmış məhsul və əmək resurslarının məcmusu ilə, həmçinin istehsalın ölçüsü ilə müəyyən olunur
- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin istehsal xərclərinin həcmi ilə müəyyən olunur
- İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin əldə etdiyi mənfəətin həcmi əks etdirir

292. Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərküzləşməsinə daha düzgün əks etdirəni hansıdır?

- texnoloji prosesə sərf edilən enerji gücünün kəmiyyəti
- istehsal dövrü fondlarının orta illik dəyəri
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı
- ✓ istehsal edilən məhsulun həcmi

293. Təmərküzləşməni səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri
- sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü
- ✓ sahə müəssisələrin orta ölçüsü, ümumi məhsulun müxtəlif ölçülü müəssisə qrupları üzrə bölünmə payı, məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri
- ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun ümumi məhsul istehsalındakı payı
- ən iri müəssisələrin sahənin əsas fondları və əmək resurslarının neçə faizinə sahib olması

294. Kombinləşmiş istehsalların təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

- aralıq məhsul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir
- ətraf mühitin çirklənməsinin azalmasını təmin edir
- ✓ müəssisənin mənfəətinin düzgün bəndirilməsini təmin edir
- texnoloji proseslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir
- xammalın kompleks emalını təmin edir

295. Sənayedə təmərküzləşmənin hansı forması daha səmərəli hesab edilir?

- müəssisələrdə eyni tip avadanlıqların sayının artırılması
- ✓ ixtisaslaşmış istehsalın təmərküzləşməsi
- kombinləşmiş istehsalın təmərküzləşməsi
- avadanlıqların güc vahidlərinin artırılması yolu ilə təmərküzləşmə
- univərsal müəssisələrin ölçülərinin artırılması

296. Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə
- ✓ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

297. İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- aqrəqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda dağınha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə
- aqrəqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda dağınha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- ✓ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

298. Aqrəqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

- köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə
- ✓ aqrəqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda dağınha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
- müəssisədə qurulmuş aqrəqat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə
- müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə

299. Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- mütləq və nisbi
- ✓ aqrəqat, istehsal-texniki və texnoloji
- fərdi, seriyalı və kütləvi
- istehsal, satış, idxal və ixrac
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

300. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- ✓ məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi

301. Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- ✓ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır

302. Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- ✓ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır

303. İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- ✓ müəssisələrin iriləşməsi
- əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi
- müəssisələrin sayının artması

304. İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- ✓ sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi

- istehsal həcmının kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi

305. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ✓ İstehsalın ictimai təşkil formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
- İstehsalın ictimai təşkil formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir
- İstehsalın ictimai təşkil formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir
- İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinəşməsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır
- İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkil formaları arasında daha mürəkkəbidir

306. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?

- ✓ istehsalın ixtisaslaşması
- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın universallaşması
- istehsalın kombinəşməsi
- istehsalın kooperativləşməsi

307. İstehsalın ictimai təşkil formaları hansılardır?

- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ✓ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinəşdirilməsi
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması

308. Dünya ölkələrində peşə və texniki hazırlığın formaları hansılardır?

- bunların heç biri
- əmək bazarında öyrətmə
- uzunmüddətli peşə təhsili
- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- işəgötürənlər tərəfindən öyrətmə (müəssisədə öyrətmə)

309. Təhsil və əmək bazarı arasında gözlənilərbaxımından uyğunsuzluqlar nədən yaranır?

- tələbələrin işəgötürənlərin iş sərəştələri və iş hazırlıq səviyyəsi ilə bağlı tələblərinə uyğun olmaması nəticəsində
- ✓ ixtisasın təmin etdiyi gələcək imkanlar və karyera uğurunu təmin edəcək vasitələrlə bağlı yanlış ilkin təsəvvürlər nəticəsində
- müxtəlif ixtisas dərəcələri və sahələr üzrə əmək bazarında bəzən tələb olunandan çox, bəzən isə tələb olunandan az sayda kadrların hazırlanması nəticəsində
- bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hər üçü

310. Təhsil və əmək bazarı arasında keyfiyyət baxımından uyğunsuzluqlar nədən yaranır?

- qeyd edilənlərin hər üçü
- ixtisasın təmin etdiyi gələcək imkanlar və karyera uğurunu təmin edəcək vasitələrlə bağlı yanlış ilkin təsəvvürlər nəticəsində
- müxtəlif ixtisas dərəcələri və sahələr üzrə əmək bazarında bəzən tələb olunandan çox, bəzən isə tələb olunandan az sayda kadrların hazırlanması nəticəsində
- ✓ tələbələrin işəgötürənlərin iş sərəştələri və iş hazırlıq səviyyəsi ilə bağlı tələblərinə uyğun olmaması nəticəsində
- bunların heç biri

311. Təhsil və əmək bazarı arasında kəmiyyət baxımından uyğunsuzluqlar nədən yaranır?

- ✓ müxtəlif ixtisas dərəcələri və sahələr üzrə əmək bazarında bəzən tələb olunandan çox, bəzən isə tələb olunandan az sayda kadrların hazırlanması nəticəsində
- bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hər üçü
- ixtisasın təmin etdiyi gələcək imkanlar və karyera uğurunu təmin edəcək vasitələrlə bağlı yanlış ilkin təsəvvürlər nəticəsində
- tələbələrin işəgötürənlərin iş sərəştələri və iş hazırlıq səviyyəsi ilə bağlı tələblərinə uyğun olmaması nəticəsində

312. Aşağıdakılardan hansı əmək bazarının əsas xarakteristikası hesab olunur?

- √ işsizlik səviyyəsi
- əmək məhsuldarlığı
- fəaliyyətdə olan müəssisələrin sayı
- orta təhsil müəssisələrində oxuyanların sayı
- bunların hamısı

313. İş qüvvəsi sərfinin (əməyin) səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- bunların hamısı
- növbəlilik əmsalı
- işsizlik səviyyəsi
- √ əmək məhsuldarlığı
- orta əmək haqqının səviyyəsi

314. Aşağıdakılardan hansı əmək bazarının göstəricisi deyil?

- ölkə iqtisadiyyatı üzrə orta aylıq əmək haqqı
- müəssisə, idarə və təşkilatlarda peşə hazırlığı keçmiş işçilərin sayı
- √ ÜDM-in real artım tempi
- işsizlərin sayı
- maddə ilə işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı

315. Aşağıdakılardan hansı əmək bazarının göstəricisi deyil?

- ölkə əhalisinin orta illik sayı
- iqtisadiyyatda maddə ilə işləyənlərin sayı
- iqtisadiyyatda məşğul əhalinin sayı
- √ orta ixtisas təhsili müəssisələrinin sayı
- iqtisadi fəal əhalinin sayı

316. Əmək bazarının konyunkturasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- √ idarəetmənin təşkilati strukturları
- təhsil almaq imkanları
- əmək haqqının səviyyəsi
- əmək münasibətlərinin tənzimlənməsinin təşkili xüsusiyyətləri
- əmək şəraiti

317. Əmək bazarının konyunkturasına hansı amil təsir göstərir?

- √ bunların hamısı
- iş qüvvəsinə ixtisas və qabiliyyət tələbləri
- iş yerlərinin sayı və keyfiyyəti
- iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin inkişaf səviyyəsi və müəssisələrin sayı
- ölkədə əmək ehtiyatlarının kəmiyyəti və keyfiyyəti

318. Aşağıdakılardan hansı əmək bazarında baş vermir?

- √ iş qüvvəsinin keyfiyyəti artırılır
- iş qüvvəsinin keyfiyyətinə olan tələblər formalaşır
- iş qüvvəsi üzrə təklifin kəmiyyət və keyfiyyəti ölçülür
- iş qüvvəsinin dəyəri müəyyənləşir
- iş qüvvəsinə olan tələblə təklif qarşılaşır

319. Aşağıdakılardan hansı fəhlələrin ixtisas dərəcələrinin tərkib hissəsi hesab olunur?

- müəyyən ixtisas üzrə fəhlənin praktiki vərdişləri
- bunların heç biri
- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- fəhlənin ümumi təhsili
- fəhlənin texniki hazırlıq səviyyəsi

320. Aşağıdakılardan hansı mühafizə işçiləri kateqoriyasına aiddir?

- kuryerlər
- paltarasanlar
- ✓ bunların heç biri
- inzibati-idarə binalarına qulluq edən xadimələr
- minik avtomobillərinin sürücüləri

321. Aşağıdakılardan hansı mühafizə işçiləri kateqoriyasına aiddir?

- kuryerlər
- paltarasanlar
- ✓ yangından mühafizə işçiləri
- inzibati-idarə binalarına qulluq edən xadimələr
- minik avtomobillərinin sürücüləri

322. Aşağıdakılardan hansı kiçik xidmətedici heyətə daxil deyil?

- kuryerlər
- paltarasanlar
- ✓ müəssisənin gözətçiləri
- inzibati-idarə binalarına qulluq edən xadimələr
- minik avtomobillərinin sürücüləri

323. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı mühəndis-texniki, mütəxəssis və rəhbər işçilər kateqoriyasına aiddir?

- mühəndislər və ustalar
- menecerlər və baş mütəxəssislər
- müəssisənin rəhbərliyi
- ✓ bunların hamısı
- sex (sahə, növbə) rəisləri

324. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı qulluqçular kateqoriyasına aid edilir?

- dəf-tərxana işçiləri
- təchizat-satış işçiləri
- ✓ bunların hamısı
- mühasibatlıq və uçot işçiləri
- maliyyəşöbəsinin işçiləri

325. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı mühəndis-texniki, mütəxəssis və rəhbər işçilər kateqoriyasına aiddir?

- ✓ bunların heç biri
- mühasibatlıq və uçot işçiləri
- dəf-tərxana işçiləri
- təchizat-satış işçiləri
- maliyyəşöbəsinin işçiləri

326. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı qulluqçular kateqoriyasına aid edilir?

- ✓ bunların heç biri
- mühəndislər
- bunların hamısı
- ustalar

- texniklər

327. Aşağıdakı vəzifələrdən hansı qulluqçular kateqoriyasına aid edilir?

- ✓ bunların heç biri
- sex (sahə, növbə) rəisləri
- baş mütəxəssislər
- menecerlər
- müəssisənin rəhbərliyi

328. Aşağıdakılardan hansı köməkçi fəhlələr hesab olunur?

- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- bunların heç biri
- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr
- xammal, material və hazır məhsulun, yarımfabrikatların daşınması, anbarlaşdırılması və qorunması ilə məşğul olan fəhlələr
- əsas fondların təmirini, istehsal avadanlıqlarının profilaktika-sını həyata keçirən, təmir üçün hissə və tərtibatlar istehsal edən fəhlələr

329. Aşağıdakılardan hansı fəhlə kateqoriyası üzrə qruplara aid deyil?

- texnoloji prosesdə iştirak edən, əmək predmetini emal etmək yolu ilə bilavasitə hazır məhsula çevirən fəhlələr
- əsas fondların təmirini, istehsal avadanlıqlarının profilaktika-sını həyata keçirən, təmir üçün hissə və tərtibatlar istehsal edən fəhlələr
- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr
- xammal, material və hazır məhsulun, yarımfabrikatların daşınması, anbarlaşdırılması və qorunması ilə məşğul olan fəhlələr
- ✓ fəhlə işinə yiyələnmək üçün təcrübə keçən və tədris mərhələsində olan gənclər

330. Aşağıdakı kateqoriyalardan hansı qeyri sənaye-istehsal heyətinə aiddir?

- mühəndis-texniki işçilər
- kiçik xidmətedici heyət
- ✓ müəssisənin sosial xarakterli obyektlərinin işçiləri
- mühafizə işçiləri
- fəhlələr

331. Aşağıdakı kateqoriyalardan hansı sənaye-istehsal heyətinə aid deyil?

- ✓ mənzil-komunal təsərrüfatı işçiləri
- mühafizə işçiləri
- kiçik xidmətedici heyət
- mühəndis-texniki işçilər
- fəhlələr

332. Aşağıdakılardan hansının sənaye müəssisələrində kadrların idarə edilməsinə aiddiyatı yoxdur?

- ✓ istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- işçilərin işə qəbul olunması
- əməyin stimullaşdırılması
- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması
- işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması

333. Aşağıdakılardan hansı köməkçi fəhlələrə aid deyil?

- ✓ texnoloji prosesdə iştirak edən fəhlələr
- əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr
- hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr
- hazır məhsulun daşınması ilə məşğul olan fəhlələr
- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr

334. Aşağıdakılardan hansı əsas fəhlələrə aiddir?

- hazır məhsulun keyfiyyətinə nəzarət işini icra edən fəhlələr
- hazır məhsulun anbarlaşdırılması ilə məşğul olan fəhlələr
- əsas fondların təmirini həyata keçirən fəhlələr
- təmir üçün hissə və tərtibatlar istehsal edən fəhlələr
- ✓ texnoloji prosesdə iştirak edən, əmək predmetini emal etmək yolu ilə hazır məhsula çevirən fəhlələr

335. Kimya Texnologiya Parkı harada yaradılır?

- ✓ Sumqayıtda
- Gəncədə
- Şirvanda
- Neftçalada
- Bakıda

336. Aşağıdakı şəhərlərdən hansında sənaye məhəlləsi yaradılır?

- ✓ Neftçala və Masallı
- Mingəçevir və Masallı
- Gəncə və Neftçala
- Naxçıvan və Ordubad
- Bakı və Sumqayıt

337. Aşağıdakı şəhərlərdən hansında sənaye parkı yaradılır?

- ✓ Mingəçevir
- Lənkəran
- Gəncə
- Naxçıvan
- Şəki

338. Sənaye məhəlləsi nədir?

- ✓ sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktur malik olan, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi üçün istifadə edilən ərazidir
- innovasiya məhsulunun və yüksək texnologiyaların hazırlanması və işlənməsi, ETTKİ-nin aparılması, onların nəticələrinin tətbiqi üçün zəruri infrastruktur malik ərazidir
- innovasiya və ya yüksək texnologiyalar üzrə yeni layihələrlə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətinin ilkin dövründə inkubasiya xidmətləri göstərməklə dəstəklənməsini təmin edən struktur bölmədir
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktur və idarəetmə qurumlarına malik, rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən və bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazidir
- müəyyən ərazidə təmərküzlənmiş qarşılıqlı əlaqəli (təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur

339. Texnoloji biznes inkubatoru (inkubator) nədir?

- ✓ innovasiya və ya yüksək texnologiyalar üzrə yeni layihələrlə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətinin ilkin dövründə inkubasiya xidmətləri göstərməklə dəstəklənməsini təmin edən struktur bölmədir
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktur malik olan, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi üçün istifadə edilən ərazidir
- innovasiya məhsulunun və yüksək texnologiyaların hazırlanması və işlənməsi, ETTKİ-nin aparılması, onların nəticələrinin tətbiqi üçün zəruri infrastruktur malik ərazidir
- müəyyən ərazidə təmərküzlənmiş qarşılıqlı əlaqəli (təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktur və idarəetmə qurumlarına malik, rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən və bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazidir

340. Texnologiyalar parkı (texnopark) nədir?

- ✓ innovasiya məhsulunun və yüksək texnologiyaların hazırlanması və işlənməsi məqsədi ilə ETTKİ-nin aparılması, onların nəticələrinin tətbiqi (kommersiyalaşdırılması) üçün zəruri infrastruktur, maddi-texniki bazası və idarəetmə qurumları olan ərazidir
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastruktur malik olan, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi üçün istifadə edilən ərazidir

- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastrukturaya və idarəetmə qurumlarına malik, rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazidir
- innovasiya və ya yüksək texnologiyalar üzrə yeni layihələrlə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətinin ilkin dövründə inkubasiya xidmətləri göstərən struktur bölmədir
- müəyyən ərazidə təmərküzlənmiş qarşılıqlı əlaqəli (təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur

341. Sənaye parkı nədir?

- ✓ sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastrukturaya və idarəetmə qurumlarına malik, müasir texnologiyaların tətbiqi yolu ilə rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən (xidmətlər göstərən), bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazidir
- innovasiya və ya yüksək texnologiyalar üzrə yeni layihələrlə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərin fəaliyyətinin ilkin dövründə inkubasiya xidmətləri göstərməklə dəstəklənməsini təmin edən struktur bölmədir
- sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastrukturaya malik olan, kiçik və orta sahibkarlar tərəfindən məhsul istehsalı və xidmət göstərilməsi üçün istifadə edilən ərazidir
- müəyyən ərazidə təmərküzlənmiş qarşılıqlı əlaqəli (təşkilatlar (şirkətlər, korporasiyalar, universitetlər, bank və sair) qrupudur
- innovasiya məhsulunun və yüksək texnologiyaların hazırlanması və işlənilməsi üçün zəruri infrastrukturaya, maddi-texniki bazası və idarəetmə qurumları olan ərazidir

342. Azərbaycanda ilk yaradılan sənaye parkı hansıdır?

- ✓ Sumqayıt Texnologiya Parkı (STP)
- Sumqayıt Yüksək Texnologiyalar Parkı
- Balaxanı Sənaye Parkı
- Qaradağ Sənaye Parkı
- Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı

343. Sənaye parkı dedikdə nə başa düşülür?

- ✓ sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün zəruri infrastrukturaya və idarəetmə qurumlarına malik, müasir texnologiyaların tətbiqi yolu ilə rəqabət qabiliyyətli məhsul istehsal edən (xidmətlər göstərən), bir-biri ilə əlaqəli müəssisə və təşkilatların bir arada cəmləşdiyi ərazi
- çox sayda sənaye müəssisələrinin sadəcə olaraq bir istehsal meydançasında yerləşməsi
- qeyd edilənlərin hər üçü
- bunların heç biri
- müxtəlif sahələrə aid çox sayda sənaye müəssisələrin bir binada yerləşməsi

344. Bunlardan hansı sənaye parklarının növləri sırasına aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- ixrac-əməl zonaları
- sənaye inkişaf zonaları
- ali texnologiya parkları
- sənaye şəhərcikləri

345. Sənaye parklarının orada olan özəl sektor iştirakçılarında verdiyi üstünlüklər hansıdır?

- ✓ bunların hamısı
- vergi güzətləri
- güzətlili ixrac rejimi
- elmi tədqiqatlara və peşə hazırlığına əlçatanlıq
- daha ucuz və keyfiyyətli infrastruktur təminatı

346. Sənaye parklarının yaradılmasında aparıcı iştirakçı kim olmalıdır?

- ✓ özəl sektor
- qeyri-hökumət təşkilatları
- ictimaiyyət
- dövlət müəssisələri
- hökumət

347. Sənaye parklarının yaradılmasında əsas məqsədi nədir?

- √ innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında rəqabət qabiliyyətli sənaye istehsalının inkişafının təmin edilməsi
- sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərə dövlət dəstəyi məqsədilə kreditlərin cəlb edilməsini və təyinatı üzrə istifadəsini təmin etmək
- öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə ölkədə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi
- sənayenin bütün sahələrinin əlaqəli və sistemli inkişafının təmin edilməsi
- sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına maliyyə dəstəyi göstərmək

348. Bunlardan hansı sənaye parklarının yaradılmasının birbaşa nəticəsi ola bilməz?

- √ əhalinin istehlakının artması
- məşğulluq səviyyəsinin yüksəlməsi
- ölkənin ixrac qabiliyyətinin genişlənməsi
- daxili bazarda yerli istehsal mallarının artması
- qeyri-neft sektorunun inkişafı

349. Sənaye parklarının yaradılmasında əsas məqsədi nədir?

- √ innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında rəqabət qabiliyyətli sənaye istehsalının inkişafının təmin edilməsi
- sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərə dövlət dəstəyi məqsədilə kreditlərin cəlb edilməsini və təyinatı üzrə istifadəsini təmin etmək
- öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə ölkədə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi
- sənayenin bütün sahələrinin əlaqəli və sistemli inkişafının təmin edilməsi
- sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına maliyyə dəstəyi göstərmək

350. Bunlardan hansı sənaye parklarının yaradılmasının birbaşa nəticəsi ola bilməz?

- √ əhalinin istehlakının artması
- məşğulluq səviyyəsinin yüksəlməsi
- ölkənin ixrac qabiliyyətinin genişlənməsi
- daxili bazarda yerli istehsal mallarının artması
- qeyri-neft sektorunun inkişafı

351. Sənaye parklarının yaradılmasının əhəmiyyəti nə ola bilər?

- √ bunların hamısı
- innovativ və elmtutumlu iqtisadiyyatın formalaşması
- ölkənin ixrac qabiliyyətinin genişlənməsi
- yüksək texnologiyalar əsasında rəqabətqabiliyyətli sənaye istehsalının genişlənməsi
- qeyri-neft sektorunun inkişafı

352. Aşağıdakı diversifikasiya institutlarından hansı Azərbaycanda yaradılır?

- √ qeyd edilənlərin hər üçü
- sənaye-texnologiya parkları
- sənaye məhəllələri
- heç biri
- sənaye parkları

353. Aşağıdakılardan hansı diversifikasiya institutları sırasına aiddir?

- √ sənaye parkları
- istirahət parkları
- turizm parkları
- avtomobil parkları
- aqua-parklar

354. Aşağıdakılardan hansı diversifikasiya institutları sırasına aid deyil?

- √ aqua-parklar

- sənaye-texnologiya parkları
- sənaye məhəllələri
- yüksək texnologiyalar parkı
- sənaye parkları

355. İnformasiya Texnologiyalarının İnkişafı Dövlət Fondunun əsas məqsədi nədir?

- ✓ ölkədə İKT sahəsində sahibkarlığın inkişafı və onun maliyyə dəstəyi ilə təmin edilməsi, bu sahəyə yerli və xarici investisiyaların cəlb edilməsi, yeni texnologiyaların yerli iqtisadiyyata inteqrasiyası və s.
- aqrar bölmədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərə dövlət dəstəyi məqsədilə kreditlərin cəlb edilməsini və təyinatı üzrə istifadəsini təmin etmək
- sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına kömək göstərmək, onlara maliyyə dəstəyi vermək
- ölkədə, xüsusilə də regionlardayeni iş yerlərinin açılması üçün investisiyaların cəlb edilməsi, ölkədən ixracatın təşviqi ilə əlaqədar tədbirlərin həyata keçirilməsi
- mövcud və yeni kommersiya müəssisələrinə yerli və xarici investorlar cəlb etməklə və öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə Azərbaycan ərazisində iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi

356. Kənd Təsərrüfatının Kreditləşdirilməsi üzrə Dövlət Agentliyi nə məqsədlə yaradılıb?

- ✓ aqrar bölmədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərə dövlət dəstəyi məqsədilə kreditlərin cəlb edilməsini və təyinatı üzrə istifadəsini təmin etmək
- ölkədə, xüsusilə də regionlardayeni iş yerlərinin açılması üçün investisiyaların cəlb edilməsi, ölkədən ixracatın təşviqi ilə əlaqədar tədbirlərin həyata keçirilməsi
- sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına kömək göstərmək, onlara maliyyə dəstəyi vermək
- ölkədə İKT sahəsində sahibkarlığın inkişafı və onun maliyyə dəstəyi ilə təmin edilməsi, bu sahəyə yerli və xarici investisiyaların cəlb edilməsi, yeni texnologiyaların yerli iqtisadiyyata inteqrasiyası və s.
- mövcud və yeni kommersiya müəssisələrinə yerli və xarici investorlar cəlb etməklə və öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə Azərbaycan ərazisində iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi

357. Bunlardan hansı AZPROMO-nun əsas fəaliyyət istiqamətlərinə daxil deyil?

- ✓ kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin biznes layihələrinin güzəştli kreditləşdirilməsi
- ölkənin investisiya imicinin yaxşılaşdırılması
- "Azərbaycanda istehsal olunub" ("Made in Azerbaijan") ticarət nişanının beynəlxalq səviyyədə təbliği
- investisiyalar və ixracat imkanları üzrə məlumat bazasının yaradılması
- Azərbaycan biznesi üçün regional ticarət (ixrac) imkanlarının araşdırılması

358. Bunlardan hansı Azərbaycan Investisiya Şirkətinin prioritet sahə və sektorları sırasına daxil deyil?

- bunların hamısı daxildir
- turizm
- ✓ neft-qaz emalı sənayesi
- kənd təsərrüfatı
- logistika və daşınmalar

359. Bunlardan hansı Azərbaycan Investisiya Şirkətinin prioritet sahə və sektorları sırasına daxildir?

- qida sənayesivə qablaşdırma
- ✓ bunların hamısı
- İT və telekommunikasiyalar
- alternativ enerji istehsalı
- ağır sənaye

360. Azərbaycan Investisiya Şirkətinin yaradılmasının əsas məqsədi:

- ölkədə İKT sahəsində sahibkarlığın inkişafı və onun maliyyə dəstəyi ilə təmin edilməsi, bu sahəyə yerli və xarici investisiyaların cəlb edilməsi, yeni texnologiyaların yerli iqtisadiyyata inteqrasiyası və s.-dir
- sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına kömək göstərmək, onlara maliyyə dəstəyi verməkdir
- aqrar bölmədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki və hüquqi şəxslərə dövlət dəstəyi məqsədilə kreditlərin cəlb edilməsini və təyinatı üzrə istifadəsini təmin etməkdir

- ölkədə, xüsusilə də regionlardayeni iş yerlərinin açılması üçün investisiyaların cəlb edilməsi, ölkədən ixracatın təşviqi ilə əlaqədar tədbirlərin həyata keçirilməsidir
- ✓ mövcud və yeni kommersiya müəssisələrinə yerli və xarici investorlar cəlb etməklə və öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə Azərbaycan ərazisində iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsidir

361. Bunlardan hansı Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun prioritet maliyyələşmə istiqamətlərinə daxildir?

- ✓ bunların heç biri
- kosmik texnologiyaların tətbiqi sahələri
- müasir elektrotexnika və elektronika istehsalı
- mədən hasilatı sənayesi sahələri
- yanacaq-enerji sektoru sahələri

362. Bunlardan hansı Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun prioritet maliyyələşmə istiqamətlərinə daxildir?

- rəqabətqabiliyyətli və ixrac yönümlü yeyinti sənayesi məhsullarının istehsalı
- müasir tələblərə cavab verən texnologiyaların tətbiqi ilə digər sənaye məhsullarının istehsalı
- ✓ bunların hamısı
- kənd təsərrüfatı məhsullarının intensiv istehsalı
- müasir texnologiyaların tətbiqi ilə meyvə və tərəvəz məhsullarının saxlanılması üçün soyuducu anbar komplekslərinin yaradılması

363. Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun əsas məqsədi nədir?

- mövcud və yeni kommersiya müəssisələrinə yerli və xarici investorlar cəlb etməklə və öz vəsaiti hesabına müddətli investisiya qoyuluşları vasitəsilə Azərbaycan ərazisində iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi
- ✓ sahibkarlığın, xüsusilə kiçik və orta sahibkarlığın inkişafına və əhalinin işgüzarlıq fəaliyyətinin artırılmasına kömək göstərmək, onlara maliyyə dəstəyi vermək
- ölkədə, xüsusilə də regionlardayeni iş yerlərinin açılması üçün investisiyaların cəlb edilməsi, Azərbaycandan xaricə ixracatın təşviqi ilə əlaqədar tədbirlərin həyata keçirilməsi
- kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı, emalı, meliorasiya, su təsərrüfatı və aqrar bölmənin digər sahələrində fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektləri üçün kreditlər cəlb etmək
- ölkədə İKT sahəsində sahibkarlığın inkişafı və onun maliyyə dəstəyi ilə təmin edilməsi, bu sahəyə yerli və xarici investisiyaların cəlb edilməsi, yeni texnologiyaların yerli iqtisadiyyata inteqrasiyası və s.

364. Aşağıdakılardan hansı tipik diversifikasiya institutlarının nümunəsi hesab oluna bilər?

- dövlət sosial müdafiə fondu
- prezident fondu
- işsizlərə yardım fondu
- ✓ qeyri-neft ixracının təşviqi fondu
- hökumətin ehtiyat fondu

365. Aşağıdakılardan hansı tipik diversifikasiya institutlarının nümunəsi hesab oluna bilməz?

- ✓ dövlət sosial müdafiə fondları
- sahibkarlığın inkişafını dəstəkləyən fondlar
- vençur fondları
- innovasiya (yeniliklərin tətbiqi) fondları
- investisiya fondları

366. “Diversifikasiya institutları” dedikdə nə başa düşülür?

- dövlət müəssisələrinin rəqabət qabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi, onların innovasiya potensialının gücləndirilməsi məqsədilə ixtisaslaşmış strukturlar
- iqtisadiyyatın resurs sahələrinin potensialının gücləndirilməsi məqsədilə ixtisaslaşmış strukturlar
- ✓ iqtisadiyyatın qeyri-resurs sahələrinin rəqabət qabiliyyətliliyinin yüksəldilməsi, onların innovasiya potensialının gücləndirilməsi məqsədilə ixtisaslaşmış strukturlar
- bunların hamısı
- iqtisadiyyatın qeyri-resurs sahələrinin təsnifləşdirilməsi və onların innovasiya potensialının qruplaşdırılması məqsədilə yaradılan xüsusi strukturlar

367. Azərbaycanda diversifikasiya siyasəti modellərindən hansı tətbiq edilir?

- √ hər iki modelə aid elementlərin qarışığından ibarət siyasət
- hökumətin diversifikasiya siyasəti hələ tam formalaşmayıb
- heç biri
- üfqi diversifikasiya modeli
- şaquli diversifikasiya modeli

368. “Üfqi” yaxud müasir diversifikasiya siyasəti modelində hökumət nəyi hədəfə alır?

- √ iqtisadiyyatın yeni və kreativ (yaradıcı) sektorlarının formalaşdırılmasını
- təbii resurs sahələrinin inkişafının sürətləndirilməsini
- bunların hamısını
- ölkənin iri özəl müəssisələrinin ixrac potensialının artırılmasını
- iri dövlət müəssisələrinin rəqabət qabiliyyətinin artırılmasını

369. “Üfqi” yaxud müasir diversifikasiya siyasəti:

- √ passiv və uuznmüddətlidir
- bunların hamısı
- miqyaslı və fasiləlidir
- davamlı və fasiləsizdir
- fəal və qısamüddətlidir

370. “Şaquli” yaxud ənənəvi diversifikasiya siyasəti:

- √ fəal və qısamüddətlidir
- bunların hamısı
- miqyaslı və fasiləlidir
- davamlı və fasiləsizdir
- passiv və uuznmüddətlidir

371. “Üfqi” yaxud müasir diversifikasiya siyasəti modeli nəyi nəzərdə tutur?

- bir qrup iqtisadi agentə (məsələn, qeyri-neft sektorunun agentlərinə) digərləri ilə müqayisədə daha münbit şəraitin yaradılmasını
- qeyd edilənlərin hər üçü
- bunların heç biri
- dövlətin qısa müddətdə bir qrup sahələrə münasibətdə dafa fəal siyasət həyata keçirməklə nəticələr əldə etməsini
- √ bütün iqtisadi agentlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlik tədbirlərin həyata keçirilməsini, rəqabətin qorunması və stimullaşdırılmasını

372. “Şaquli” yaxud ənənəvi diversifikasiya siyasəti modeli nəyi nəzərdə tutur?

- bütün iqtisadi agentlərin fəaliyyəti üçün dayanıqlı institutların yaradılmasını və münbit investisiya mühitünün formalaşdırılmasını
- qeyd edilənlərin hər üçü
- √ bir qrup iqtisadi agentə (məsələn, qeyri-neft sektorunun agentlərinə) digərləri ilə müqayisədə daha münbit şəraitin yaradılmasını
- bunların heç biri
- bütün iqtisadi agentlərin vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlik tədbirlərin həyata keçirilməsini, rəqabətin qorunması və stimullaşdırılmasını

373. Diversifikasiya siyasətinin modelləri hansılardır?

- √ “şaquli” yaxud ənənəvi diversifikasiya siyasəti model və “üfqi” yaxud müasir diversifikasiya siyasəti modeli
- sabit (fasiləsiz) diversifikasiya modeli və davamlı artım diversifikasiya modeli
- ümumi diversifikasiya modeli və seçmə diversifikasiya modeli
- birbaşa diversifikasiya modeli və dolaylı diversifikasiya modeli
- idxalı əvəzləmə modeli və ixracyönümlü model

374. Diversifikasiya siyasətinin “institusional bacarıqlar və insan resursları” amili nəzərdə tutur:

- √ iqtisadiyyatda innovasiyalar, menecerlik bacarıqları, idarəedicilərin təhsili və s. kimi məsələnin həllini

- milli iqtisadiyyatı inkişaf etdirməsi üçün ümumi və prioritet sektorlar üzrə iqtisadi siyasətlərin hazırlaması və həyata keçirməsini
- ölkənin iş adamları (sahibkarları) üçün beynəlxalq aləmdə əməkdaşlıq şəbəkələrinin və müştərək biznesin qurulmasını
- digər ölkələrlə azad ticarət rejimlərinin formalaşdırılmasını
- mövcud resursların hasilatı və satışından əldə edilən gəlirlər hesabına milli iqtisadiyyatda yeni “mühərrik” rolunu oynaya biləcək sektorlara sərmayə qoyuluşunu

375. Diversifikasiya siyasətinin “geniş beynəlxalq cərcivə” amili nəzərdə tutur:

- ✓ ölkənin iş adamları (sahibkarları) üçün beynəlxalq aləmdə əməkdaşlıq şəbəkələrinin və müştərək biznesin qurulmasını
- milli iqtisadiyyatı inkişaf etdirməsi üçün ümumi və prioritet sektorlar üzrə iqtisadi siyasətlərin hazırlaması və həyata keçirməsini
- iqtisadiyyatda innovasiyalar, menecerlik bacarıqları, idarəedicilərin təhsili və s. kimi məsələnin həllini
- əlverişli biznes mühitinin formalaşdırılmasını
- mövcud resursların hasilatı və satışından əldə edilən gəlirlər hesabına milli iqtisadiyyatda yeni “mühərrik” rolunu oynaya biləcək sektorlara sərmayə qoyuluşunu

376. Diversifikasiya siyasətinin “regional inteqrasiya” amili nəzərdə tutur:

- ölkənin iş adamları (sahibkarları) üçün beynəlxalq aləmdə əməkdaşlıq şəbəkələrinin və müştərək biznesin qurulmasını
- əlverişli biznes mühitinin formalaşdırılmasını
- araşdırma (tədqiqat) və inkişafa (R&D) investisiyaların artırılmasını
- iqtisadiyyatda innovasiyalar, menecerlik bacarıqları, idarəedicilərin təhsili və s. kimi məsələnin həllini
- ✓ digər ölkələrlə azad ticarət rejimlərinin formalaşdırılmasını

377. Diversifikasiya siyasətinin “təbii resurslar” amili nəzərdə tutur:

- ölkənin iş adamları (sahibkarları) üçün beynəlxalq aləmdə əməkdaşlıq şəbəkələrinin və müştərək biznesin qurulmasını
- digər ölkələrlə azad ticarət rejimlərinin formalaşdırılmasını
- ✓ mövcud resursların hasilatı və satışından əldə edilən gəlirlər hesabına milli iqtisadiyyatda yeni “mühərrik” rolunu oynaya biləcək sektorlara sərmayə qoyuluşunu
- qərar qəbul edən və icracı şəxslərin fəaliyyətinin nəticəliliyini
- iqtisadiyyatda innovasiyalar, menecerlik bacarıqları, idarəedicilərin təhsili və s. kimi məsələnin həllini

378. Diversifikasiya siyasətinin “özə sektorun rolu” amili nəzərdə tutur:

- geridə qalmış sahələrdə iqtisadi fəallığı gücləndirmək üçün sahibkarların stimullaşdırılmasını
- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- yerli (milli) biznesə innovasiyaların gətirilməsini
- araşdırma (tədqiqat) və inkişafa (R&D) investisiyaların artırılmasını
- bunların heç biri

379. Diversifikasiya siyasətinin “idarəçilik və ya tənzimləmə” amili nəzərdə tutur:

- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- milli iqtisadiyyatı inkişaf etdirməsi üçün ümumi və prioritet sektorlar üzrə iqtisadi siyasətlərin hazırlaması və həyata keçirməsini
- bunların heç biri
- əlverişli biznes mühitinin formalaşdırılmasını
- qərar qəbul edən və icracı şəxslərin fəaliyyətinin nəticəliliyini

380. Bunlardan hansı beynəlxalq təcrübədə diversifikasiyanın əsas amili hesab olunmur?

- ✓ ekoloji tarazlıq amili
- idarəçilik və ya tənzimləmə amili
- özəl sektorun rolu
- geniş beynəlxalq cərcivə amili
- institusional bacarıqlar və insan resursları amili

381. Bunlardan hansı beynəlxalq təcrübədə diversifikasiyanın əsas amili hesab olunur?

- təbii resurslar amili
- regional inteqrasiya amili

- √ bunların hamısı
- idarəçilik və ya tənzimləmə amili
- özəl sektorun rolu

382. İqtisadi diversifikasiyada hökumətin əsas hədəfi nədir?

- √ uzunmüddətli perspektivdə davamlı iqtisadi inkişafın təmin edilməsi
- bunların hamısı
- uzunmüddətli perspektivdə sağlam həyat tərzinin təmin edilməsi
- uzunmüddətli perspektivdə siyasi sabitliyi təmin etmək
- uzunmüddətli perspektivdə təmiz ətraf mühitin təmin edilməsi

383. Ölkə iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi üzrə ümumi siyasəti kim işləyib hazırlayır?

- √ hökumət
- müstəqil ekspertlər
- iş adamları (sahibkarlar) birliyi
- parlament
- beynəlxalq təşkilatlar

384. Azərbaycan iqtisadi və ixrac diversifikasiyası nə üçün lazımdır?

- idxalı əvəzləməklə daxili bazarda yerli istehsal mallarının satışını artırmaq üçün
- bunların heç biri
- √ qeyd edilənlərin hər üçü
- ölkədən valyuta axınının azaldılmasına və ölkəyə daha çox valyuta gətirilməsini təmin etmək üçün
- ölkəyə valyuta gətirilməsinin bir sektordan asılılığını aradan qaldırmaq üçün

385. Azərbaycan iqtisadi və ixrac diversifikasiyası nə üçün lazımdır?

- idxal etdiyimiz məhsulların qiymətinin azaldılması üçün
- inflyasiyanın qarşısının alınması üçün
- √ iqtisadiyyatın bir sahəli inkişafının və bir sektordan asılılığının aradan qaldırılması üçün
- iqtisadiyyatın rəqabətqabiliyyətliliyinin artırılması üçün
- daha keyfiyyətli sənaye məhsullarının istehsalı üçün

386. Diversifikasiya ilə bağlı aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlısdır?

- ixracın diversifikasiyası ixrac olunan məhsulların (xidmətlərin) çeşidinin və ixrac coğrafiyasının genişləndirilməsini nəzərdə tutur
- istehsalın diversifikasiyası, bir qayda olaraq, yeni dəyər zəncirinin yaradılması və istehsal infrastrukturunun texnoloji modernləşdirilməsi hesabına baş verir
- adətən istehsalın diversifikasiyası idxalı əvəzləyən məhsulların istehsalı və yeni məhsulların (xidmətlərin) yaradılması ilə bağlı olur
- √ ixracın diversifikasiyası idxal olunan məhsulların (xidmətlərin) çeşidinin və idxal coğrafiyasının genişləndirilməsini nəzərdə tutur
- ixrac diversifikasiyası əsasən yüksək texnologiyaya əsaslanan sektorların genişləndiyi və iqtisadiyyatın (onun sahələrinin) rəqabət qabiliyyətinin yüksəldildiyi şəraitdə mümkündür.

387. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi diversifikasiyanın nəticəsi hesab edilə bilməz?

- sahibkarlığın inkişafını stimullaşdırır
- əhalinin və hökumətin gəlirlərinin müxtəlif mənbələrləndirilməsini təmin etməklə uzunmüddətli dövrdə sosial sabitlik üçün şərtlər yaradır
- √ ətraf mühitin qorunmasını və ekoloji tarazlığı təmin edir
- ölkənin iqtisadiyyatını və gəlirlərini xarici bazarların tez-tez baş verən dəyişikliklərindən sığortalamaqla makroiqtisadi sabitliyi təmin edir
- uzunmüddətli iqtisadi artımı təmin edir

388. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi diversifikasiyanın əhəmiyyətini və faydasını ifadə edir?

- √ bunların hamısı
- sahibkarlığın inkişafını stimullaşdırır

- resurs asılılığında olan ölkələrin iqtisadiyyatını və gəlirlərini xarici bazarların tez-tez baş verən dəyişikliklərindən (volotilliyindən) sığortalamaqla makroiqtisadi sabitliyi təmin edir
- əhalinin və hökumətin gəlirlərinin müxtəlif mənbələrindən formalaşmasını təmin etməklə uzunmüddətli dövrdə sosial sabitlik üçün şərtlər yaradır
- uzunmüddətli iqtisadi artımı təmin edir

389. “İnvestisiya portfelinin diversifikasiyası” dedikdə nə başa düşülür?

- √ bunların heç biri
- ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması
- qeyd edilənlərin hər üçü
- istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi

390. “İxracın şaxələndirilməsi (diversifikasiyası)” dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- √ bunların heç biri
- qeyd edilənlərin hər üçü
- investorun fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi
- istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması

391. “İxracın şaxələndirilməsi (diversifikasiyası)” dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- √ ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi
- bunların heç biri
- ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması
- investorun fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi
- istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi

392. “İqtisadiyyatın diversifikasiyası” anlayışı nə zaman istifadə edilir?

- istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi
- bunların hamısı
- investorun fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi
- √ ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması

393. “İnvestisiya portfelinin diversifikasiyası” dedikdə nə başa düşülür?

- istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi
- √ maliyyə (fond) bazarlarında iştirak edən investorun fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi
- bunların heç biri
- ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması

394. “İstehsalın diversifikasiyası” dedikdə nə başa düşülür?

- √ istehsalın çeşid və assortimentinin genişləndirilməsi və satışın başqa bazarlara yönləndirilməsi
- bunların hamısı

- ölkənin dünya bazarlarına ixrac etdiyi məhsulların çeşid genişliyi və müxtəlifliyi, habelə ixrac bazarlarının məhsul (xidət), ölkə və regional müxtəlifliyinin təmin edilməsi
- ölkədə il ərzində yeni yaradılan əlavə dəyərin (yaxud ümumi daxili məhsulun) bir-iki sahədə yox, daha çox sayda sahələrdə formalaşmasına nail olunması
- investorun fərqli şirkətlərin və qurumların mümkün qədər geniş və sərfəli həcmdə səhmlərini və yaxud başqa qiymətli kağızlarını əldə etməsi

395. İqtisad elmində aşağıdakı terminlərdən hansı istifadə edilir?

- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- “iqtisadiyyatın diversifikasiyası”
- bunların heç biri
- “istehsalın diversifikasiyası”
- “ixracın diversifikasiyası”

396. İqtisad elmində aşağıdakı terminlərdən hansı istifadə edilir?

- ✓ qeyd edilənlərin hər üçündən
- bunların heç biri
- “valyuta ehtiyatlarının diversifikasiyası”
- “investisiya portfelinin diversifikasiyası”
- “istehsalın diversifikasiyası”

397. “Diversifikasiya” sözü termin olaraq necə anlaşılır?

- “müdaxilə qtmək” kimi
- “başqa sahələri inkişaf etdirmək” kimi
- “sayını artırmaq” kimi
- “genişləndirmək” kimi
- ✓ “müxtəlifliyi, şaxələnməni təmin etmək” kimi

398. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətlilik göstəricisidir?

- sahədə tətbiq olunan yeniliklərin ümumi dəyəri
- sahənin əlavə dəyəri
- sahənin ÜDM-i
- ✓ PRODY
- sahənin ümumi istehsalı

399. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahəxarici mühit amilləri sırasına aiddir?

- sahə daxilində rəqabətin durumu
- ✓ hökumətin sənaye siyasəti və belə siyasətin həyata keçirilməsi institutları
- sahənin həyat tsiklinin mərhələsi
- sahənin müəssisələrində idarəetmənn və menecmentin keyfiyyəti
- sahə bazarının quruluşu

400. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahəxarici mühit amilləri sırasına aiddir?

- ölkə iqtisadiyyatının strukturu və durumu
- makroiqtisadi vəziyyət
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi sistemi
- ✓ bunların hamısı
- hökumətin sənaye siyasəti və belə siyasətin həyata keçirilməsi institutları

401. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahədaxili mühit amilləri sırasına aiddir?

- ✓ sahədə innovasiya proseslərinin və yeni texnologiyaların tətbiqi
- ölkənin büynəlxalq və regional ticarət birliklərinə üzvlüyü
- iqtisadi, siyasi, elmi və başqa sahələrdə beynəlxalq əməkdaşlıq

- ölkənin dünya təsərrüfatına açıqlıq dərəcəsi
- hökumətin xarici ticarət siyasəti

402. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahədaxili mühit amilləri sırasına aiddir?

- ✓ miqyas effektinin təsiri
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi sistemi
- makroiqtisadi vəziyyət
- ölkə iqtisadiyyatının strukturu və durumu
- hökumətin sənaye siyasəti və belə siyasətin həyata keçirilməsi institutları

403. Aşağıdakılardan hansı sahənin rəqabətqabiliyyətliliyinin sahədaxili mühit amilləri sırasına aiddir?

- sahənin müəssisələrində idarəetmənn və menecmentin keyfiyyəti
- sahə bazarının quruluşu
- sahənin həyat tsiklinin mərhələsi
- ✓ bunların hamısı
- sahə daxilində rəqabətin durumu

404. Sahənin rəqabətqabiliyyətlilik amilləri necə təsnifləşdirilir

- yerli və beynəlxalq amillər
- resurs və texnoloji amillər
- ✓ sahədaxili və sahəxarici amillər
- ölkədaxili və ölkəxarici amillər
- firmadaxili və firmaxarici

405. Sahənin rəqabətqabiliyyətliliyi dedikdə nə başa düşülür?

- sahənin yerli bazarların tələblərinə cavab verən mal və xidmətlər istehsalı qabiliyyəti
- bunların hamısı
- ölkədə il ərzində istehsal edilən ÜDM-də sahənin yüksək xüsusi paya malik olması
- ✓ sahənin daxili (yerli) və dünya bazarlarının tələblərinə cavab verən mal və xidmətlər istehsalı və həmin sahənin müəssisələrinin rəqabət gücü potensialının artırılması üçün şərait yaratmaq qabiliyyəti
- sahənin dünya standartlarının tələblərinə cavab istehsal amillərinə malik olması

406. Aşağıdakılardan hansı rəqabətqabiliyyətliliyin resurs üstünlüklərinə aiddir?

- ✓ Yığılmış (ötən dövr ərzində) kapital
- Bunların heç biri
- İnsanların rifah səviyyəsi
- Əsas fondların yenilənməsi əmsalı
- Bank əmanətlərinin məbləği

407. Aşağıdakılardan hansı rəqabətqabiliyyətliliyin resurs üstünlüklərinə aiddir?

- Ölkədə təbii ehtiyatların mövcudluğu
- İxtisaslı işçi qüvvəsi
- İqlim şərtləri
- ✓ bunların hamısı
- Coğrafi mövqe

408. M. Porter rəqabət üstünlüklərini necə qruplaşdırır?

- Sahədaxili üstünlüklər və sahələrarası üstünlüklər
- ✓ Resurs üstünlükləri və texnoloji üstünlüklər
- Resurs üstünlükləri və maliyyə üstünlüklər
- Ölkədaxili üstünlüklər və ölkəxarici üstünlüklər
- Maliyyə üstünlükləri və texnoloji üstünlüklər

409. İstisadiyyatın hər hansı bir sahəsi aşağıdakılardan hansının hesabına rəqabət üstünlükləri əldə edə bilər?
- texnologiyaların tətbiqi və məhsulların yaradılması, sahə müəssisələrinin strateji inkişaf potensialının formalaşdırılması yolu ilə sahədə resurslardan istifadə effektivliyinin aşağı olması
 - ✓ yeni texnologiyaların tətbiqi və yeni məhsulların yaradılması, sahə müəssisələrinin strateji inkişaf potensialının formalaşdırılması yolu ilə sahədə resurslardan istifadə effektivliyinin yüksək olması
 - geniş və səmərəli beynəlxalq əlaqələrə və inteqrasiyaya malik ölkənin olması
 - texnoloji və marketing tədqiqatlarının ciddi şəkildə qorunması və yayılmasının qarşısının alınması
 - sahə ölkədəki resursların hamısının əsas hissəsini özündə cəmləşdirdikdə
410. İstisadiyyatın hər hansı bir sahəsi aşağıdakılardan hansının hesabına rəqabət üstünlükləri əldə edə bilər?
- ✓ sahə müəssisələrinin fəaliyyət göstərdikləri ölkənin resurslarına (istehsal amillərinə) çıxış (onları əldə edə bilmə) imkanlarının rəqib sahələrlə, habelə digər ölkələrin müvafiq sahələrinin müəssisələri ilə müqayisədə daha geniş olması
 - bunların hamısı
 - geniş və səmərəli beynəlxalq əlaqələrə və inteqrasiyaya malik ölkənin olması
 - texnologiyaların tətbiqi və məhsulların yaradılması, sahə müəssisələrinin strateji inkişaf potensialının formalaşdırılması yolu ilə sahədə resurslardan istifadə effektivliyinin aşağı olması
 - texnoloji və marketing tədqiqatlarına əlçatanlığın aşağı olması
411. Hər-hansı bir sahə nə zaman rəqabət üstünlüklərinə malik hesab edilir?
- bunların heç biri
 - ✓ onun müəyyən bir və ya bir neçə əlaməti rəqib sahələrlə və digər ölkələrin oxşar sahələri ilə müqayisədə daha qabarıq və üstün səviyyədə özünü göstərsin
 - onun müəyyən bir və ya bir neçə əlaməti rəqib firmalarla yaxud digər ölkələrin oxşar firmaları ilə müqayisədə daha qabarıq və üstün səviyyədə özünü göstərsin
 - onun müəyyən bir və ya bir neçə əlaməti digər ölkələrlə müqayisədə daha qabarıq və üstün səviyyədə özünü göstərsin
 - o, bütün komponentlər üzrə bütün rəqiblərindən üstün olsun
412. Aşağıdakılardan hansı sahələrarası rəqabətin predmeti ola bilər?
- kapital resursları
 - investisiyalar
 - istehlakçı
 - ✓ bunların hamısı
 - iş qüvvəsi
413. Rəqabətin obyektı nədir?
- mübarizə apararı və rəqabət predmetlərinə malik olan fiziki və hüquqi şəxslər
 - müxtəlif subyektlər üçün maraq doğuran müəyyən əlamətlərin daşıyıcıları
 - ✓ hər bir konkret halda uğrunda mübarizə aparılan şeylər
 - qabiliyyət
 - güc
414. Rəqabətqabiliyyətlilik məsələləri üzrən tanınmış mütəxəssis hesab olunur:
- A. Smit
 - M. Fridman
 - ✓ M. Porter
 - Q. Menkyu
 - C. Keyns
415. Aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur?
- ✓ rəqabətqabiliyyətlilik yalnız müqayisədə müəyyən edilə bilər
 - ayrıca sənaye sahəsinin rəqabətqabiliyyətliliyi ola bilməz
 - rəqabətqabiliyyətliliyin müəyyən edilməsi üçün istehsalın həcmi bilmək lazımdır
 - rəqabətqabiliyyətlilik mütləq əlamətdir
 - rəqabətqabiliyyətlilik müqayisədə müəyyən edilə bilməz

416. A.ağıdakı qarşılaşdırmaların hansıları üzrə rəqabətqabiliyyətlilik qiymətləndirilə bilməz?

- √ firmalar və ölkə
- ayrı-ayrı ölkə firmaları
- ayrı-ayrı sahələr
- ayrı-ayrı firmalar
- ayrı-ayrı ölkə iqtisadiyyatları

417. Rəqabətqabiliyyətlilik aşağıdakı iqtisadi obyektlərdən hansının əlaməti ola bilər?

- √ bunların hamısı
- ölkələr
- sahələr
- ev təsərrüfatları
- firmalar

418. Ən ümumi şəkildə “rəqabətqabiliyyətlilik” nədir?

- √ bəhsləşmədə (yarışmada, mübarizədə) qalib gəlmək üçün potensialın mövcudluğudur
- daha çox məhsul ixrac etməyi bacarmaqdır
- ən müasir texnologiyalara, böyük insan və maliyyə resurslarına malik olmaqdır
- ən müasir və güclü avadanlıqlara və heyətə malik olmaqdır
- bəhsləşmədə rəqiblərini sıradan çıxarmaq üçün potensialın mövcudluğudur

419. “Rəqabətqabiliyyətlilik” məsələsi niyə hələ də iqtisad elmində mübahisəli problemlərdən biri hesab olunur?

- iqtisadçılar rəqabətqabiliyyətliliyi izah etməkdə çətinlik çəkirlər
- rəqabətqabiliyyətliliyin hamı tərəfindən ümumi qəbul edilmiş müəyyənliliyi var
- bunların heç biri
- rəqabətqabiliyyətliliyin hələ də heç bir müəyyənliliyi yoxdur
- √ rəqabətqabiliyyətliliyin hələ də ümumi qəbul edilmiş müəyyənliliyi yoxdur

420. Aşağıdakılardan hansı ölkəmizdə sənaye sahələrinin rəqabətqabiliyyətliliyinin artırılmasını zərur edir?

- iqtisadi artımın neft gəlirlərindən asılılığının azaldılması
- qeyri-neft sənayesi sahələrinin inkişafının təmin edilməsi
- √ bunların hamısı
- yerli istehsal mallarının ixracının artmasına nail olunması
- ölkə iqtisadiyyatının və ixracının şaxələndirilməsi

421. Rəqabətqabiliyyətlilik problemi Azərbaycan üçün hazırda niyə aktualdır?

- √ hökumət qeyri-neft sektorunun məhsulları hesabına ixracını şaxələndirmək istəyir
- Azərbaycan digər ölkələrdən geri qalmaq istəmir
- hökumət ölkə əhalisinin rifah halını yüksəltmək istəyir
- ölkəmizin ixracı əsasən yalnız xam neft və təbii qazdan ibarətdir
- hökumət daxili bazarın ehtiyaclarını daha dolğun şəkildə ödəmək istəyir

422. Azərbaycan sənayesinin hansı sahəsi beynəlxalq səviyyədə rəqabətqabiliyyətli hesab edilir?

- √ neft-qaz sənayesi
- maşınqayırma sahəsi
- yüngül sənaye
- qida məhsulları istehsalı
- neftayırma və neft emalı sənayesi

423. 2005-2015-ci illər dövründə Azərbaycan sənayesinin əsas inkişaf sahəsi hansı olub?

- √ neft-qaz sənayesi

- bütün sahələr bərabər inkişaf edib
- qeyri-neft sektoru
- neft emalı sənayesi
- emal sənayesi

424. Müasir dünya iqtisadiyyatında olan rəqabəti necə xarakterizə etmək olar?

- qlobal sabit rəqabət
- inhisarçı rəqabət
- qlobal xalis rəqabət
- xalis rəqabət
- ✓ qlobal dinamik rəqabət

425. Aşağıdakılardan hansı formal institutlara aid deyil?

- qanunlar
- müqavilələr, təlimatlar
- ✓ adət-ənənələr
- konstitusiya
- fərman, sərəncam və qərarlar

426. Aşağıdakılardan hansı bazarı legitimləşdirən institutlara aiddir?

- ✓ pensiya sistemləri, işsizlikdən müdafiə və digər sosial fondla
- pul-kredit tənzimlənməsi və fiskal tənzimləmə institutları
- davranış kodeksləri, adət-ənənələr, vərdişlər
- effektiv siyasi güc, parlament, müstəqil məhkəmə sistemi
- antiinhisar tənzimlənməsini, ətraf mühitin mühafizəsi institutları

427. Aşağıdakılardan hansı makroiqtisadi və maliyyə sabitliyini təmin edən institutlara aiddir?

- ✓ pul-kredit tənzimlənməsi və fiskal tənzimləmə institutları
- antiinhisar tənzimlənməsini, ətraf mühitin mühafizəsi institutları
- effektiv siyasi güc, parlament, müstəqil məhkəmə sistemi
- pensiya sistemləri, işsizlikdən müdafiə və digər sosial fondlar
- davranış kodeksləri, adət-ənənələr, vərdişlər

428. Aşağıdakılardan hansı bazarların “uğursuzluqları”nı tənzimləyən institutlara aiddir?

- pul-kredit tənzimlənməsi və fiskal tənzimləmə institutları
- davranış kodeksləri, adət-ənənələr, vərdişlər
- ✓ antiinhisar tənzimlənməsini, ətraf mühitin mühafizəsi institutları
- pensiya sistemləri, işsizlikdən müdafiə və digər sosial fondlar
- effektiv siyasi güc, parlament, müstəqil məhkəmə sistemi

429. Aşağıdakılardan hansıları institutlara aid deyil?

- qanun və qaydalar formasında olan formal (yazılmış, təyin edilmiş) məhdudiyyətlər
- qeyri-formal (yazılmamış, amma cəmiyyət üzvlərinin əməl etdikləri) davranış kodeksləri, adət-ənənələr, vərdişlər
- konstitusiya, qanunlar, fərman, sərəncam və qərarlar, müqavilələr, təlimatlar və s.
- müəyyən edilmiş qaydalardan kənarlaşma xarakterli davranışların aşkar edilməsi və aradan qaldırılması üzrə prosedurlar
- ✓ dövlətin büdcə və pul-kredit siyasətini müəyyən edən amillər

430. İnstitusionalizmin mövqeyinə görə iqtisadi artımın həlledici amili nədir?

- monetar siyasətin institusional amilləri
- iqtisadiyyatın liberallaşdırılması
- ✓ cəmiyyətin institusional strukturu
- iqtisadiyyatın sahə strukturu
- büdcə siyasətinin institusional aspektləri

431. D. Norta görə "institutlar" nədir?

- √ bir-birləri ilə qarşılıqlı fəaliyyətlərində insanların əməl etdikləri davranış çərçivələridir
- bazar fəaliyyətində tələblə təklifin tarazlıq halına gətirən davranış çərçivələridir
- bir-birləri ilə qarşılıqlı fəaliyyətlərində dövlət və firmaların əməl etdikləri davranış çərçivələridir
- bir-birləri ilə qarşılıqlı fəaliyyətlərində firmaların əməl etdikləri davranış çərçivələridir
- bir-birləri ilə qarşılıqlı fəaliyyətlərində insanların əməl etmədikləri davranış çərçivələridir

432. Bu, son illər ölkəmizdə investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılması üçün tətbiq edilən tədbirdir:

- √ "İnvestisiya təşviqi sənədi"nin verilməsi
- Bütün müəssisələrin vergidən azad edilməsi
- Ümumi vergi amnistiyasının verilməsi
- Vergi ödəyicilərinin vergi borclarının qismən silinməsi
- Təsərrüfat subyektlərinin qeydiyyatında "Bir pəncərə" sisteminin tətbiqi

433. Doing Business (Biznesə başlama) İndeksi hansı tezliklə hazırlanır?

- 3 ildən bir
- 5 ildən bir
- ildə 2 dəfə
- √ hər il (ildə bir dəfə)
- 2 ildən bir

434. Bunlardan hansı cəmiyyətin institusional quruluşuna daxil deyil?

- sosial kapital
- √ fiziki kapital
- iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi sistemi
- ictimai dəyərlər və mədəni mühit
- hökumətin iqtisadi siyasəti

435. Bunlardan hansı cəmiyyətin institusional quruluşuna daxil deyil?

- hüquqi sistem
- qanunçuluğa əməl edilməsinin təminatı sistemi
- hakimlik və məhkəmə sistemi
- siyasi quruluş və hakim ideologiyalar
- √ texniki və texnoloji amillər

436. İnstitusionalizmə görə, ölkənin kasıblığı bununla bağlıdır:

- işsizlik və bədxərclik
- savadsızlıq və əhəlinin mentaliteti
- təbii resursların azlığı və əhəli artıqlığı
- √ institusional məhdudiyətlər və stimula çatışmazlığı
- resursların məhdudluğu və qıtlıq

437. Stimulları yaradan nədir?

- texniki tərəqqi
- təhsil və maarifləndirmə
- resursların məhdudluğu
- texnologiyanın inkişaf səviyyəsi
- √ institutlar və cəmiyyətin institusional strukturu

438. İnstitusionalizmdə stimullara xüsusi önəm verilir, ona görə ki:

- insanlar stimullara reaksiya verirlər

- stimullar faydanı maksimumlaşdırmaq üçün zəruri olan bilik və bacarıqların xarakterini və növlərini diktə edir
- stimullar yeni fürsətlərə yol açır
- √ bunların hamısı
- stimullar cəmiyyətin bu və ya başqa istiqamətdə inkişafının bünövrəsini təşkil edir

439. İnstitusionalizm iqtisadi artımın başlıca amili nəyi hesab edir?

- √ cəmiyyətin institusional strukturu, onun yaratdığı stimullar və bu stimulların saxlanılmasına onun təsirini
- bunların hamısını
- ölkə iqtisadiyyatının strukturunu və resursların mobilliyini
- cəmiyyətin malik olduğu resursları və bunlardan istifadə səviyyəsini
- cəmiyyətin malik olduğu istehsal üsulunu və texnologiyanın inkişaf səviyyəsini

440. İnstitutların (həm formal, həm də qeyri-formal) dəyişilməsinin əsas mənbəyi:

- √ resursların nisbi qiymətlərinin strukturundakı irəliləyişlər (tərəqqi) və ideologiyadır
- siyasi proseslər və iqtisadi dəyişikliklərdir
- qeyd edilənlərin hər üçüdür
- bunların heç biri deyil
- dövlətin qərarları və istehlakçı davranışlarıdır

441. D. Norta görə, iqtisadi inkişaf prosesini anlamaq üçün açar rolunu oynayan məhz:

- √ institusional dəyişikliklərdir
- sosial dəyişikliklərdir
- sabit institutlardır
- institutların sabitliyidir
- siyasi dəyişikliklərdir

442. Bunlardan hansı bazarı legitimləşdirən institutlar və müvafiq təşkilatlara aiddir?

- antiinhisar tənzimlənməsi və ətraf mühitin mühafizəsi
- mülkiyyət hüquqlarının dəqiqləşdirilməsi və qorunması
- effektiv siyasi güc və parlament
- √ pensiya sistemləri və işsizlikdən müdafiə fondları
- pul-kredit tənzimlənməsi (mərkəzi banklar) və fiskal tənzimləmə

443. Aşağıdakılardan hansı institutların təsnifat qrupuna aiddir?

- Bazarı legitimləşdirən institutlar
- √ bunların hamısı
- Bazarların formalaşmasını və sağlam fəaliyyətini təmin edən institutlar
- Makroiqtisadi və maliyyə sabitliyini təmin edən institutlar
- Bazarların "uğursuzluqları" nı tənzimləyən institutlar

444. Bunlardan hansı dövlətin vəzifələrinə daxil deyil?

- cəmiyyətin institusional strukturunun yaradılması
- √ bazarlarda qiymət tarazlığının təmin edilməsi
- mülkiyyət hüquqlarının spesifikasiyası (dəqiqləşdirilməsi)
- müqavilələrə əməl edilməsinin təmin edilməsi
- müvafiq institutların davamlılığını təmin edən təşkilatların yaradılması və onların fəaliyyətinin təşkili

445. İnstitusionalizmə görə iqtisadiyyatda dövlətin başlıca vəzifələri hansılardır?

- √ iqtisadi münasibətlərdə səmərəliliyi və ədaləti təmin etmək
- fundamental elmi tədqiqatların aparılması
- öz mənfəətini maksimumlaşdırmaq
- ölkənin firmaları üçün yeni satış bazarlarının yaradılması
- yeni istehsal sahələrinin yaradılmasını təmin etmək

446. İnstitusionalizmə görə dövlətin əsas funksiyası nədir?

- institusional dəyişikliklərin istiqamətini təyin etmə funksiyası
- ✓ sövdələşən tərəflərin heç biri ilə maraqları üst-üstə düşməyən üçüncü tərəf funksiyası
- mənfəəti maksimumlaşdırmaq funksiyası
- istehsalın təşkili funksiyası
- müqavilələri təyin etmə funksiyası

447. Opportunist davranış xərcləri dedikdə nə başa düşülür?

- firmanın yerləşdirmə yerinin müəyyən edilməsi və zəruri icazələrin alınması xərcləri
- istehsal və satış xərclərinin hamısı
- müqavilələrə, qanun və qaydalara əməl edilməsinə nəzarətin təşkili ilə bağlı xərclər
- müqavilələrin, qanun və qaydaların yaradılması ilə bağlı xərclər
- ✓ aldatma, saxtakarlıq, razılaşmalara əməl edilməməsi və buna oxşar başqa davranışların yaratdığı xərclər

448. Aşağıdakıların hansı transaksiya xərclərinə aid deyil?

- ✓ xammal və materialların alınması və nəql edilməsi xərcləri
- sazişlərə əməl edilməsinə nəzarət xərcləri
- opportunist davranış xərcləri
- bunların heç biri
- sövdələşmələrin aparılması xərcləri

449. Sosial institutların başlıca funksiyası nədir?

- ✓ transaksiya xərclərinin minimumlaşdırması
- istehsal funksiyası
- istehlak funksiyası
- müqavilələrin maksimumlaşdırılması
- transaksiya xərclərinin tam aradan qaldırılması

450. İnstitutlar haqqında aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ✓ institutların yaradılması və bunlara əməl edilməsinin təmin edilməsi cəmiyyətin xərclərini artırır
- institutlar insanlararası münasibətlərdə qeyri-müəyyənliyi azaldaraq kooperasiyalaşmanı təmin edir
- institutlar səmərəli bazar sövdələşmələrinin baş tutmasına (müqavilələrin yaranmasına) və onlara əməl edilməsinə çəkilən xərcləri azaltmağa imkan verir
- institutlar ətraf mühiti interperetasiya edən insan ağılının cəmləşdiyi mentalitetin davamı hesab olunur
- institutlar insanlar arasındakı davamlı qarşılıqlı fəaliyyətləri strukturlaşdırır

451. İnstitutlar nə üçün mövcuddur?

- məhsul istehsalı üçün
- bunların hamısı
- ✓ insanlar arasında qarşılıqlı münasibətlərdə qeyri-müəyyənliyi azaltmaq üçün
- iqtisadi fəaliyyətin səmərəliliyini hesablamaq üçün
- davranış qaydalarına əməl edilməsinə nəzarəti təşkili üçün

452. Bunlardan hansı təşkilatlara aiddir?

- ✓ bunların hamısı
- klublar
- parlament
- kooperativlər
- firmalar

453. Aşağıdakılardan hansı təşkilatlara aid deyil?

- ✓ qanunlar
- dini qurumlar
- dövlət idarəetmə xidmətləri (qurumları)
- siyasi partiyalar
- həmkarlar ittifaqları

454. Aşağıdakılardan hansı təşkilatlara aiddir?

- təlimatlar
- sazişlər
- ✓ firmalar
- müqavilələr
- qanunlar

455. İnstitutlar nədir?

- öz aralarında ümumi maraqlarla bağlı olan fərdlər qrupundan ibarətdir
- insanlar aralarındakı qarşılıqlı fəaliyyətlər üçün məhdudiyətləri müəyyən edən və bunları icra edən elmi-praktik xarakterli tədris müəssisələridir
- bunların hamısı
- insanların öz aralarındakı qarşılıqlı fəaliyyətləri üçün müəyyən etdikləri məhdudiyətləri yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün yaradılmış qurumlardır
- ✓ insanların öz aralarındakı qarşılıqlı fəaliyyətləri üçün müəyyən etdikləri məhdudiyətləri əks etdirir

456. Aşağıdakılardan hansı qeyri-formal məhdudiyətlərə (institutlara) aiddir:

- sərəncam və qərarlar
- təlimatlar
- ✓ vərdislər
- konstitusiya
- qanunlar

457. Aşağıdakılardan hansı formal məhdudiyətlərə (institutlara) aiddir:

- ✓ müqavilələr
- bunların heç biri
- vərdislər
- adət-ənənələr
- yazılmamış, amma cəmiyyət üzvlərinin əməl etdikləri davranış kodeksləri

458. D. Nort institutlara aid edir:

- ✓ qeyd edilənlərin hər üçü
- heç biri
- qeyri-formal məhdudiyətlər
- müəyyən edilmiş qaydalardan kənarlaşma xarakterli davranışların aşkar edilməsi və aradan qaldırılması üzrə prosedurlar
- qanun və qaydalar formasında olan formal məhdudiyətlər

459. İnstitusionalizmin tədqiqat sahəsi hansıdır?

- institusional təkamülün (dəyişikliklərin) analizi
- bunların heç biri
- institusional mühitin və iqtisadi agentlərin davranışlarına onun təsirinin analizi
- ✓ qeyd edilənlərin üçü də
- müqavilə və sazişlərinin (iqtisadi təşkilatların) analizi

460. Azərbaycanda ilk hasilatın pay bölgüsü sazişi nə vaxt imzalanıb?

- ✓ 1994-cü ildə
- 2005-ci ildə

- 2000-ci ildə
- 2003-cü ildə
- 1996-cı ildə

461. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının mexanizmlərindən deyil?

- ✓ tikinti – emal – satış – təhvil
- Tikinti – təhvil - istismar/idarəetmə
- Tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə - təhvil
- Tikinti - istismar/idarəetmə - təhvil
- Əldəetmə - tikinti - istismar/idarəetmə

462. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının mexanizmlərindən deyil?

- Tikinti – icarə - istismar/idarəetmə - təhvil
- Tikinti - istismar/idarəetmə - təhvil
- Layihələndirmə - tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə - təhvil
- İstismar hüququ
- ✓ Yenilik – tətbiq – sınaq – istehsal – satış

463. Dövlət-biznes əməkdaşlığının mexanizmləri bunlardan hansıdır?

- ✓ bunların hamısı
- Layihələndirmə - tikinti – maliyyələşdirmə - istismar/idarəetmə
- Layihələndirmə - tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə - təhvil
- Tikinti - istismar/idarəetmə- xidmət -təhvil
- Tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə

464. Dövlət-biznes əməkdaşlığının mexanizmləri bunlardan hansıdır?

- Əldəetmə - tikinti - istismar/idarəetmə
- Tikinti – təhvil - istismar/idarəetmə
- Tikinti - sahiblik - istismar/idarəetmə - təhvil
- Tikinti - istismar/idarəetmə - təhvil
- ✓ bunların hamısı

465. Dövlət və biznes arasında icarə müqaviləsi bununla xarakterizə olunur?

- bu halda layihə çərçivəsində yaradılmış məhsulun bir hissəsi sazişin şərtlərinə uyğun olaraq dövlətə və ya onun təmsilçisinə çatır
- bu halda birgə kapitalın strukturundan və xarakterindən asılı olaraq ya səhmdar cəmiyyəti, ya da tərəflərin pay iştirakı ilə birgə müəssisə yaradıla bilər
- dövlət - müqavilənin predmeti olan əmlakın tam hüquqlu sahibi kimi - öz funksiyalarının icrasını müqavilə çərçivəsində müəyyən müddətə özəl tərəfdaşa həvalə edir və obyektin normal fəaliyyət göstərməsini təmin etmək məqsədi ilə səlahiyyətlərinin bir hissəsini onunla bölüşür
- mülkiyyət hüququ özəl partnyora keçmir, xərcləri və riskləri dövlət qarşılayır, biznes partnyorun marağı müqavilədə razılaşdırılmış şəkildə gəlirlərin bir hissəsinin alınmasıdır
- ✓ dövlət öz mülkiyyətini müqavilə əsasında biznes strukturuna müəyyən ödəniş müqabilində müvəqqəti istifadə üçün təqdim edir

466. Aşağıdakılardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının formalarındandır?

- ✓ Bunların hamısı
- Konsessiya
- İcarə
- Dövlət və biznes arasında ictimai baxımdan əhəmiyyətli və faydalı fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi məqsədi ilə bağlanmış müqavilələr
- Hasılata pay bölgüsü sazişləri

467. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının xarakterik özəlliklərini əks etdirir?

- ✓ Əməkdaşlıq edən tərəflər dövlət maraqlarının reallaşdırılmasına yönəlmiş ümumi məqsəd və vəzifələrə malik olmalıdır
- Əməkdaşlıqda üstün hüquqa malik tərəf dövlətdir
- Əməkdaşlıq edən tərəflər əsasən biznesin maraqlarına yönəlmiş ümumi məqsəd və vəzifələrə malik olmalıdır

- Tərəflərin münasibətləri əməkdaşlıq, yəni bərabərhüquqlu xarakter daşıya bilməz
- Tərəflərin münasibətlərinin rəsmi sənədlərdə (müqavilələrdə) əks etdirilməsi dövlətin istəyindən asılıdır

468. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının xarakterik özəlliklərini əks etdirmir?

- Tərəflərin münasibətləri əməkdaşlıq, yəni bərabərhüquqlu xarakter daşmalıdır
- Əməkdaşlığın iki tərəfi olur: dövlət və özəl sektor
- √ Belə əməkdaşlıqda 2 tərəf olsa da, dövlət hər zaman üstün hüquqlara malikdir
- Tərəflər ümumi məqsədə çatmaq üçün öz səylərini birləşdirməlidirlər
- Tərəflər öz aralarında xərcləri və riskləri bölüşdürməlidirlər

469. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının xarakterik özəlliklərini əks etdirir?

- √ bunların hamısı
- Əməkdaşlıq edən tərəflər dövlət maraqlarının reallaşdırılmasına yönəlmiş ümumi məqsəd və vəzifələrə malik olmalıdır
- Tərəflərin münasibətləri əməkdaşlıq, yəni bərabərhüquqlu xarakter daşmalıdır
- Tərəflərin münasibətləri rəsmi sənədlərdə (müqavilələrdə) əks etdirilir
- Əməkdaşlığın iki tərəfi olur: dövlət və özəl sektor

470. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsipləri sırasına aiddir?

- √ İctimai rəyin nəzərə alınması
- Kollegial qərarvermə
- Korporativ idarəetmə
- Demokratik mərkəziyyət
- Fasiləsizlik

471. Bunlardan hansı dövlət-biznes əməkdaşlığının təşkili prinsipləri sırasına aiddir?

- Şəffaflıq
- Rəqabətçilik
- √ bunların hamısı
- Qanunun aliliyi
- Ədalətçilik

472. Dövlət-özəl sektor əməkdaşlığından biznesin faydası nə ola bilər?

- Özəl sektorun potensialının yüksəlməsi
- Böyük layihələrin idarə edilməsi ilə bağlı təcrübələrin formalaşması
- √ bunların hamısı
- Yeni investisiya imkanlarının (bazarlar, gəlirlər) yaranması
- Kommersiya risklərinin azalması

473. Bunlardan hansı dövlət-özəl sektor əməkdaşlığından dövlətin faydasını əks etdirir?

- dövlət büdcəsinin yükü azaldılır
- müvafiq xidmətlərinin keyfiyyəti yüksəldiyindən istehlakçı məmnunluğunun artması dövlətə etimadı artırır
- √ bunların hamısı
- Büdcə vəsaitlərinin istifadəsi zamanı şəffaflığı və hesabatlılığı təmin etməklə korrupsiyanın səviyyəsinin aşağı salır
- özəl kapitalın, ilk növbədə, daxili investisiyaların dövlətin zəruri hesab etdiyi və ictimai əhəmiyyətli layihələrə cəlb edilməsinə imkan yaranır

474. Dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının məqsədi:

- √ iqtisadiyyatın dayanıqlı inkişafının və əhalinin rifah halının yüksəlməsinin təmin edilməsi üçün dövlət və özəl sektorun resurslarından səmərəli istifadəni təmin etməkdir
- ölkədə institusional mühiti yaxşılaşdırmaqla dövlət tənziqləməsinin səmərəliliyini artırmaqdır
- ölkədə institusional mühiti yaxşılaşdırmaqla biznes mühiti təkmilləşdirməkdir
- makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsidir
- istehsal xərclərinin minimumlaşdırılması və firmaların mənfəətinin maksimumlaşdırılmasıdır

475. Müxtəlif ölkələrdə dövlət-özəl sektor əməkdaşlığının geniş yayıldığı sektorlar hansılardır?

- √ bunların hamısı
- nəqliyyat infrastrukturunun qurulması
- təhsil və səhiyyə xidmətlərinin göstərilməsi
- kommunal infrastrukturun qurulması və belə xidmətlərin göstərilməsi
- sosial infrastrukturun yaradılması

476. Dövlət-biznes (özəl sektor) dedikdə nə başa düşülür?

- √ böyük ictimai məzmun daşıyan layihələrin həyata keçirilməsi məqsədi ilə dövlət və biznes arasında yaradılmış institusional və təşkilati alyans
- bunların hamısı
- böyük ictimai məzmun daşıyan layihələrin beynəlxalq təşkilatlarla birgə həyata keçirilməsi
- böyük ictimai məzmun daşıyan layihələrin biznes tərəfindən həyata keçirilməsi
- böyük ictimai məzmun daşıyan layihələrin həyata keçirilməsi məqsədi ilə dövlət və dövlət müəssisələri arasında yaradılmış institusional və təşkilati alyans

477. Dövlət-biznes əməkdaşlığı nəyi nəzərdə tutur?

- √ dövlətin həyata keçirdiyi ictimai əhəmiyyətli layihələrə dövlət tərəfindən özəl sektorun (biznesin) cəlb olunması mexanizmlərinin tətbiqini
- dövlət sahibkarlığının genişləndirilməsini
- dövlətin biznes üçün səmərəli institusional mühiti yaratmasını
- iqtisadiyyatın dövlət tərəfindən səmərəli tənzimlənməsini
- dövlətin biznes layihələrinə qoşulmasını

478. Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış” İnkişaf Konsepsiyası nə vaxt təsdiq edilib?

- 2011-ci ilin dekabrında
- √ 2012-ci ilin dekabrında
- 2013-cü ilin yanvarında
- 2013-cü ilin dekabrında
- 2012-ci ilin iyununda

479. “Azərbaycan 2020: Gələcəyə baxış” sənədi:

- √ konsepsiyadır
- qanundur
- strateji plandır
- plandır
- proqramdır

480. Dövlət proqramlarının aşağıdakı xüsusiyyətlərindən hansı yanlış təqdim edilib?

- √ heç bir siyasi çəkisi olmur
- Kompleks problemlərin həllinə yönəldilir
- Ölkənin və ya ərazinin milli və mədəni xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla işlənir və icra olunur
- Böyük həcmə malik maliyyə və digər resurslar tələb edir
- Uzunmüddətli və miqyaslı olur

481. Bunlardan hansı dövlət proqramlarının xüsusiyyəti hesab olunur?

- Kompleks problemlərin həllinə yönəldilir
- Ölkənin və ya ərazinin milli və mədəni xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla işlənir və icra olunur
- Böyük həcmə malik maliyyə və digər resurslar tələb edir
- Uzunmüddətli və miqyaslı olur
- √ bunların hamısı

482. Bunlardan hansı dövlətin iqtisadi siyasətinin əsas məsələləri sırasına daxil deyil?

- milli iqtisadiyyatın davamlı inkişafına nail olunması
- cəmiyyətin rifah halının davamlı olaraq yaxşılaşdırılması
- ✓ mal və xidmətlər bazarında qiymətlərin tənzimlənməsi
- haqsız rəqabətin aradan qaldırılması
- məşğulluğun təmin edilməsi

483. Bunlardan hansı dövlətin iqtisadi siyasətinin əsas məsələləri sırasına aiddir?

- milli iqtisadiyyatın beynəlxalq rəqabətliliyinin təmin edilməsi
- stabil ekoloji inkişafın reallaşdırılması
- ✓ bunların hamısı
- normal fəaliyyət göstərən rəqabət prosesinin dəstəklənməsi
- məşğulluğun təmin edilməsi

484. Dövlətin iqtisadi siyasəti:

- cəmiyyət üzvlərinin fərdi istəklərini müəyyən edir
- cəmiyyət üzvlərinin iqtisadi fəaliyyətini çərçivələyir
- ✓ cəmiyyətin iqtisadi həyatında nizamı təmin edir
- cəmiyyətin iqtisadi həyatında nizam yarada bilmir
- cəmiyyətin iqtisadi həyatında qeyri-müəyyənlik yaradır

485. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi siyasətin səmərəliliyinin təmin olunması üçün vacib şərt deyil?

- ✓ iqtisadi siyasətin işlənilib hazırlanması və reallaşdırılması yalnız daxili mənbələr hesabına təmin edilməlidir
- heç biri
- iqtisadi siyasət ölkənin qlobal maraqlarının və ona müvafiq formalasdırılan siyasi kursun təmin edilməsinin həlledici vasitəsidir
- iqtisadi siyasət ölkənin reallıqları ilə uzlaşdırılmalıdır
- iqtisadi siyasət həmişə iki mühüm faktorun təsiri altında formalaşır: daima dəyişən təsərrüfat şəraiti və iqtisadi tərəkür səviyyəsi

486. Bunlardan hansı dövlət proqramının xarakterik xüsusiyyəti deyil?

- ✓ proqramın əhatə dövrü və icra müddəti qeyri-müəyyəndir
- proqramın qarşısında duran məqsədlər konkret olmalıdır
- proqramın reallaşdırılması üçün zəruri olan resursların miqdarı və əldə edilmə üsulları öncədən müəyyən edilir
- proqramın reallaşdırılması üsulları öncədən müəyyən edilir
- proqram ardıcıl və bir-birini qarşılıqlı tamamlayan kompleks tədbirlər sistemidir

487. Bunlardan hansı dövlət proqramının xarakterik xüsusiyyətidir?

- proqramın reallaşdırılması üçün zəruri olan resursların miqdarı və əldə edilmə üsulları öncədən müəyyən edilir
- proqramın reallaşdırılmasının məqsədləri konkret olmalıdır
- ✓ bunların hamısı
- proqram konkret zaman müddəti üçün işlənir
- proqramın reallaşdırılması üsulları öncədən müəyyən edilir

488. İqtisadi siyasətin aləti olaraq konsepsiya nədir?

- bunların hamısı
- davamlı olaraq dəyişən şəraitdə iqtisadi sistemin müxtəlif səviyyələrində sosial-iqtisadi proseslərin idarə edilməsi və sistemin malik olduğu bütün resurslardan səmərəli istifadə etməklə qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması üsuludur
- öncədən müəyyən edilmiş zaman müddətində və müəyyən edilmiş üsullarla, mövcud resurslardan istifadə etməklə konkret məqsədlərə nail olunmasını nəzərdə tutan ardıcıl detallı tədbirlər sistemidir
- iqtisadi proseslərin gedisini nizamlamağa, onlara təsir etməyə və ya onların axarını müəyyənəlməyə xidmət edən, ardıcıl və fasiləsiz şəkildə həyata keçirilən sistemli tədbirlər toplusudur
- ✓ miqyaslı iqtisadi fəaliyyətin (məsələn, islahatların, layihələrin, proqramların və s.) həyata keçirilməsi zamanı həmin fəaliyyətlə bağlı əsas baxışı (yanaşmanı) əks etdirən yaxud fəaliyyət strategiyasını müəyyən edən sistemli fikirlər toplusudur (sənəddir)

489. İqtisadi strategiya:

- √ davamlı olaraq dəyişən şəraitdə iqtisadi sistemin müxtəlif səviyyələrində sosial-iqtisadi proseslərin idarə edilməsi və sistemin malik olduğu bütün resurslardan səmərəli istifadə etməklə qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması üsuludur
- müəyyən bir ideya və onun reallaşdırılması üsulları və ardıcılığı barəsində əsas fikirləri ifadə edən mövqe sənədidir
- miqyaslı iqtisadi fəaliyyətin (məsələn, islahatların, layihələrin, proqramların və s.) həyata keçirilməsi zamanı həmin fəaliyyətlə bağlı əsas baxışı (yanaşmanı) əks etdirən yaxud fəaliyyət strategiyasını müəyyən edən sistemli fikirlər toplusudur
- öncədən müəyyən edilmiş zaman müddətində və müəyyən edilmiş üsullarla, mövcud resurslardan istifadə etməklə konkret məqsədlərə nail olunmasını nəzərdə tutan ardıcıl detallı tədbirlər sistemidir
- iqtisadi proseslərin gedisini nizamlamağa, onlara təsir etməyə və ya onların axarını müəyyənlədirməyə xidmət edən, ardıcıl və fasiləsiz şəkildə həyata keçirilən sistemli tədbirlər toplusudur

490. Dövlətin iqtisadi siyasəti dedikdə nə başa düşülür?

- √ iqtisadi proseslərin gedisini nizamlamağa, onlara təsir etməyə və ya onların axarını müəyyənlədirməyə xidmət edən, ardıcıl və fasiləsiz şəkildə həyata keçirilən sistemli tədbirlər toplusu
- müəyyən bir ideya və onun reallaşdırılması üsulları və ardıcılığı barəsində əsas fikirləri ifadə edən mövqe sənədi
- öncədən müəyyən edilmiş zaman müddətində və müəyyən edilmiş üsullarla, mövcud resurslardan istifadə etməklə konkret məqsədlərə nail olunmasını nəzərdə tutan ardıcıl detallı tədbirlər sistemi
- davamlı olaraq dəyişən şəraitdə iqtisadi sistemin müxtəlif səviyyələrində sosial-iqtisadi proseslərin idarə edilməsi və sistemin malik olduğu bütün resurslardan səmərəli istifadə etməklə qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması üsulu
- miqyaslı iqtisadi fəaliyyətin (məsələn, islahatların, layihələrin, proqramların və s.) həyata keçirilməsi zamanı həmin fəaliyyətlə bağlı əsas baxışı (yanaşmanı) əks etdirən yaxud fəaliyyət strategiyasını müəyyən edən sistemli fikirlər toplusu

491. Dövlətin iqtisadi siyasətinin reallaşdırılması aləti kimi dövlət proqramı nədir?

- miqyaslı iqtisadi fəaliyyətin (məsələn, islahatların, layihələrin, proqramların və s.) həyata keçirilməsi zamanı həmin fəaliyyətlə bağlı əsas baxışı (yanaşmanı) əks etdirən yaxud fəaliyyət strategiyasını müəyyən edən sistemli fikirlər toplusudur (sənəddir)
- davamlı olaraq dəyişən şəraitdə iqtisadi sistemin müxtəlif səviyyələrində sosial-iqtisadi proseslərin idarə edilməsi və sistemin malik olduğu bütün resurslardan səmərəli istifadə etməklə qarşıya qoyulan məqsədlərə nail olunması üsuludur
- öncədən müəyyən edilmiş zaman müddətində və müəyyən edilmiş üsullarla, miqdarı müəyyən edilmiş məhdud resurslardan istifadə etməklə mövcud situasiyanın müəyyən edilmiş istiqamətdə dəyişilməsini və konkret məqsədlərə nail olunmasını nəzərdə tutan ardıcıl və bir-birini qarşılıqlı tamamlayan kompleks tədbirlər sistemidir
- müəyyən bir ideya və onun reallaşdırılması üsulları və ardıcılığı barəsində əsas fikirləri ifadə edən mövqe sənədidir
- iqtisadi proseslərin gedisini nizamlamaq, onlara təsir etmək və ya onların axarını müəyyənlədirməyə xidmət edən tədbirlər toplusudur

492. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi haqqında aşağıdakı fikirlərdən hansı doğrudur?

- √ Nazirliyin saxlanma xərcləri və fəaliyyəti, habelə maddi-texniki təminatı əsasən Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi hesabına maliyyələşdirilir
- Nazirlik illik dövlət və icmal büdcələrinin layihələrini hazırlayır, dövlət və icmal büdcələrinin icrasını təmin edir və büdcə siyasətini həyata keçirir
- Nazirlik ölkədə pul-kredit siyasətini hazırlayır, pul dövriyyəsinə nəzarət edir və inflyasiyanın səviyyəsini tənzimləyir
- Nazirlik təsərrüfat hesablı qurumdur və tənzimlədiyi sahədə göstərdiyi pullu xidmətlərdən əldə etdiyi vəsait hesabına öz fəaliyyətini qurur
- Nazirliyin saxlanma xərcləri və fəaliyyəti, habelə maddi-texniki təminatı əsasən özünün müstəqil əldə etdiyi vəsaitlər hesabına maliyyələşdirilir

493. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə sənayenin inkişafının tənzilənməsində rolu:

- √ ölkənin iqtisadi siyasətini, iqtisadi və sosial proqnozlarını işləyib hazırlayan, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin, o cümlədən sənayenin inkişafı, ölkə iqtisadiyyatında struktur və innovasiya, investisiya fəaliyyəti, investisiyaların cəlb edilməsi, qoyulması və təşviqi, sahibkarlığın inkişafı, haqsız rəqabətin aradan qaldırılması və başqa məsələlər üzrə dövlət siyasətini hazırlayır və icra edir
- bunların hamısı
- Enerji resurslarından səmərəli istifadə (texnoloji itkilərin və sərfin azaldılması, qənaətli və daha çox fayda ilə istifadə) ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsini və bu sahədə dövlət maraqlarının qorunmasını təmin edir
- ölkə iqtisadiyyatının, o cümlədən onun aparıcı sahəsi olan sənayenin inkişafı ilə bağlı bütün məsələlərə rəhbərlik edir, qanunları imzalayır, inkişaf konsepsiyalarını, strategiyalarını, proqramları təsdiq edir və bunların icrası haqqında hesabatlar tələb edir
- qanunverici hakimiyyət kimi qanunları qəbul edir və hökumətin hesabatların dinləyir

494. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sənayenin inkişafının tənzilənməsində rolu:

- Enerji resurslarından səmərəli istifadə (texnoloji itkilərin və sərfin azaldılması, qənaətli və daha çox fayda ilə istifadə) ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsini və bu sahədə dövlət maraqlarının qorunmasını təmin edir
- bunların hamısı
- √ qanunverici hakimiyyət kimi qanunları qəbul edir və hökumətin hesabatların dinləyir

- ölkə iqtisadiyyatının, o cümlədən onun aparıcı sahəsi olan sənayenin inkişafı ilə bağlı bütün məsələlərə rəhbərlik edir, qanunları imzalayır, inkişaf konsepsiyalarını, strategiyalarını, proqramları təsdiq edir və bunların icrası haqqında hesabatlar tələb edir
- dövlət iqtisadi proqramlarının həyata keçirilməsini təmin edir

495. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin sənayenin inkişafının tənzilənməsində rolu:

- ölkənin iqtisadi siyasətini, iqtisadi və sosial proqnozlarını işləyib hazırlayan, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin, o cümlədən sənayenin inkişafı, ölkə iqtisadiyyatında struktur və innovasiya, investisiya fəaliyyəti, investisiyaların cəlb edilməsi, qoyulması və təşviqi, sahibkarlığın inkişafı, haqsız rəqabətin aradan qaldırılması və başqa məsələlər üzrə dövlət siyasətini hazırlayır və icra edir
- Enerji resurslarından səmərəli istifadə (texnoloji itkilərin və sərfin azaldılması, qənaətli və daha çox fayda ilə istifadə) ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsini və bu sahədə dövlət maraqlarının qorunmasını təmin edir
- ✓ ölkə iqtisadiyyatının, o cümlədən onun aparıcı sahəsi olan sənayenin inkişafı ilə bağlı bütün məsələlərə rəhbərlik edir, qanunları imzalayır, inkişaf konsepsiyalarını, strategiyalarını, proqramları təsdiq edir və bunların icrası haqqında hesabatlar tələb edir
- qanunverici hakimiyyət kimi qanunları qəbul edir və hökumətin hesabatlarını dinləyir
- dövlət iqtisadi proqramlarının həyata keçirilməsini təmin edir

496. Azərbaycanda sənayenin inkişafının əksər məsələlərini tənzimləyən əsas dövlət qurumu hansıdır

- Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi
- ✓ Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikasının Sənaye və Ticarət nazirliyi
- Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi

497. İnkişaf etmiş sənaye ölkələrinin təcrübəsi təsdiq edir ki:

- ✓ ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında dövlət siyasətinin həlledici rolu olur
- ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında azad bazar rəqabətinin rolu ciddi deyil
- ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında sərt mərkəzləşdirilmiş dövlət planlaşdırılmasının həlledici rolu olur
- ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında dövlətin iqtisadiyyatdan tam kənarlaşmasının həlledici rolu olur
- ölkənin böyük iqtisadi inkişafa nail olmasında dövlət siyasətinin həlledici rolu olmur

498. Bazar “uğursuzluqları”nın aradan qaldırılması əsasən kimin üzərinə düşür?

- ✓ dövlətin
- bazarın özünün
- “görünməz əl”in
- firmanın
- rəqabətin

499. A. Smit iqtisadiyyatda dövlətin rolunu necə görürdü?

- ✓ çox məhdud dərəcədə
- dövlətin iqtisadiyyatda rolu yoxdur
- bazarla bərabər
- əhəmiyyətli dərəcədə
- çox dərəcədə

500. Sənayenin inkişafını dövlət necə tənzimləyir?

- ✓ bunların hamısı
- müvafiq dövlət qurumları vasitəsilə
- siyasət alət və vasitələri ilə
- özəl sektoru stimullaşdırmaqla
- bazara giriş-çıxış maneələrini tənzimləməklə